

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"DRAUGAS"
 EINA KETVIRTADIENIAIS
 IŠ CHICAGO, ILL.

Kaina Metams:
 Suvienuose Valstijose - \$2.00
 Europoje ir kitose šalyse - \$3.00

APSKELBIMŲ KAINOS ANT UŽKLAUSIMO

Su visokiais reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

DRAUGAS

KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
"DRAUGAS"
 [THE FRIEND]
 Published Every Thursday, Chicago, Ill.

SUBSCRIPTION RATES:
 In United States - \$2.00
 Foreign Countries - \$3.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION

All Communications and Money Orders must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
 2634 W. 67th Street, Chicago, Illinois
 Telephone Englewood 9611

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Metai {Vol.} V.

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 13 D. LAPKRICIO (NOV.) 1913 M.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JULY 8th, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd, 1879.

No. 46

AUSTRIJAI TRUKSTA KAREIVIŲ.

NATANAS ATSISTATYDINA.

BEILIO BYLA PASBAIGE.

Austrija netenka 100,000 rekrutų.

Austrijoje, prasidėjus nepaprastai skaitlingai emigracijai į Ameriką, ypačiai Kanadą ir joguei tasai judėjimas buvo apėmęs ypatingai vaikus, kuriems reikėjo kareivijon stoti. Austrijos valdžia pradėjo ieškoti tokio nepaprasto apsišaukimo priežasčių. Susėkė plačią agentų organizaciją, kaip kokių tinklų apimančią visą Austriją ir viliojančią žmones emigruoti. Pasirodė joguei toki nelemta darba varo ypatingai. Kanados Pacifiko Geležinkelio Kompanija. Jos agentai net falnuodavo paspartus, o rekrutams duodavo padirbtus kareiviškus paluosavimus kaip nesveikiems. Austrijos valdininkai susekė, joguei šitaip valstija netenka kasmet 100,000 kareivių. Ypatingai agentų išnaudojama yra Galicija iš kur lenkų rekrutų šeina į 65,000. Austrija laikydama tokį Kanados Geležinkelio Kompanijos veikimą kaip pasikėsinimą priešai Viespatijai, areštavotas kompanijos atstovus, ir uždarė 36 ofisus. Bausmė bet tos rūšies prasikaltėlius laukia ne taip. didelė. Pagal Austrijos kodeksą augščiausia bausmė tik vieni metai kalėjimo ir 4,000 kronų.

Natanas atsistatydina.

Rinkimai Italijoje šmet buvo labai triukšmingi. Vietomis įvykdavo sumišimai, kitur muštynės. Valdžios partija ir tautininkai visur ima viršų, socialistai puola. Dideles demonstracijas tautininkai darė Ryme, laikė demonstracijų degino socialistų laikraščius. Buvo susirėmimai, policijai priėjo išimaisyti ir daryti tvarką. Rymo miesto valdyba su Natanu majoru, ar kaip ten vadina sindiku, žlugo rinkimuose ir turės šalin eiti. Valdybon tapo išrinkti katalikai. Vatikane Šventasis Tėvas išgirdęs apie šių rinkimų pasekmes nudžiugo, kad katalikai tapo išrinkti.

Žydo byla Kijeve pasibaigė.

Atstovų bute Washingtono p. Sabath padavęs buvo

inešimą, kad Suv. Valstijų valdžia kreiptųsi į Rosijos Carą ir reikalautų sustabdyti Beilio bylą dėl "ritualės žmogžudybės". Bet Rosija, nelaukdamas kokio nors valdiškojo tame dalykė užklauso iš Washingtono, per Amerikos konsulį Peterburge davė žinią Valstybės sekretoriui Bryan, joguei Rosija jokio pranešimo žydu klausyme nuo Suv. Valstijų nepriims.

Teismo posėdžiuose Kijeve antisemitas M. Šmatovas nurodinėjo kalboje didelę finansinę žydu pajėgą, su kurios pagalba jie padarė laikraščius Beilio apgynejais.

Žydui, anot Dvigalvio Erelio draugijos sekretoriaus, Beilio bylai išleidė \$8,500,000.

Beilio advokatas Grusen bergas vis tvirtino, joguei jis yra ištikinęs ir Beilio nekaltybė ir joguei toji byla yra vedama ne prieš Beili, bet prieš žydu tikėjimą.

Dr. Sikorskis teisme išreikšdamas savo nuomonę sakė, joguei "ritualės žmogžudybė" nėra tai koks prasiimanymas arba žmonių prietaras, bet tai dvidešimtojo šimtmečio pripažintasi atsitikimas" stovėdamas, girdi ant grabo krašto nesibijau teisybės sakyti.

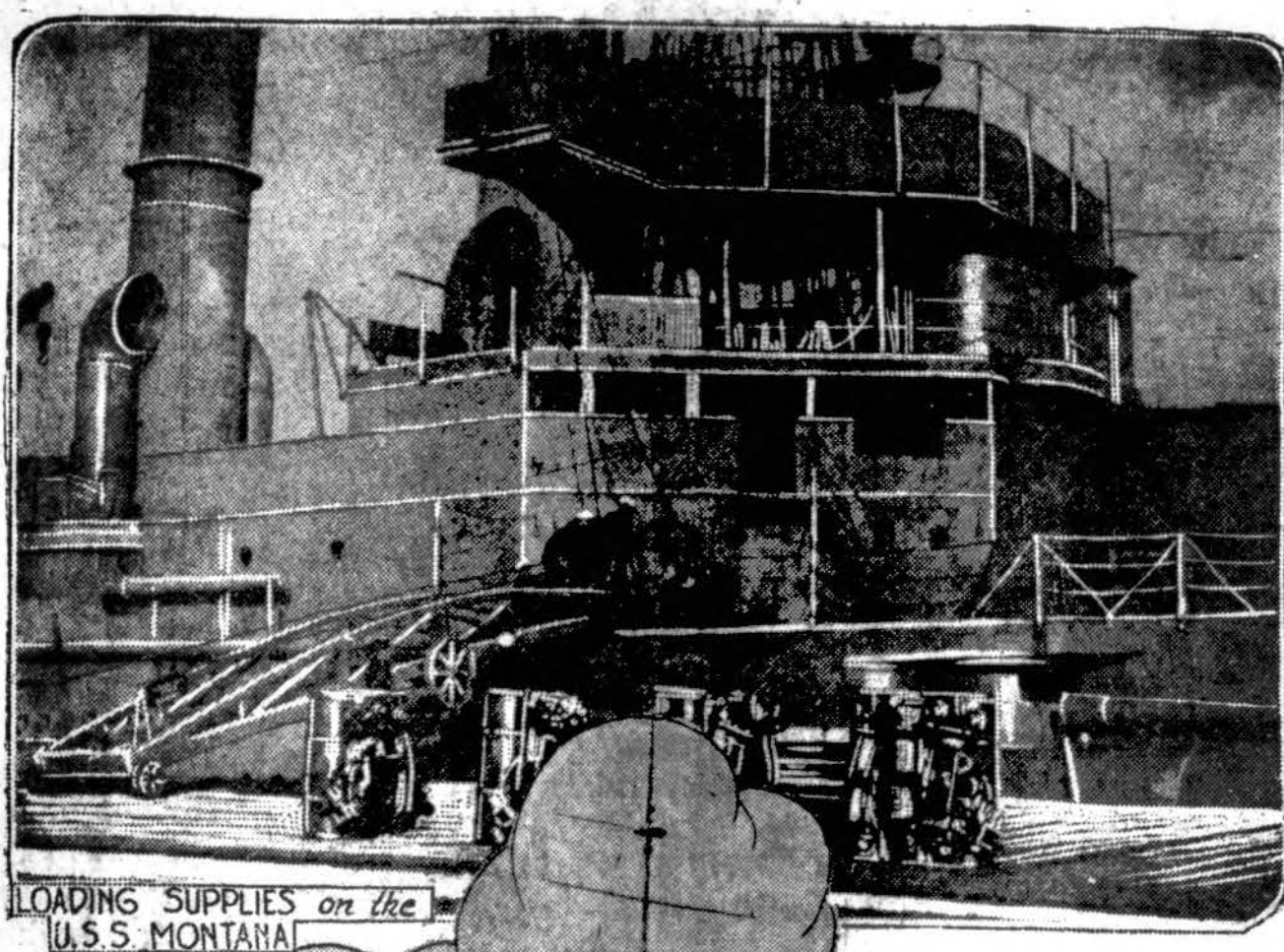
Lapkričio 10 d. išėjo teismo galutinas nusprendimas toje byloje. Jis yra toks: "Mendelis Beilis nekaltas, bet žmogžudybė buvo papildyta Zaitovo kieme".

Žydas Zaitovas turėjo plytu dirbtuvę ir pas jį Beilis dirbo.

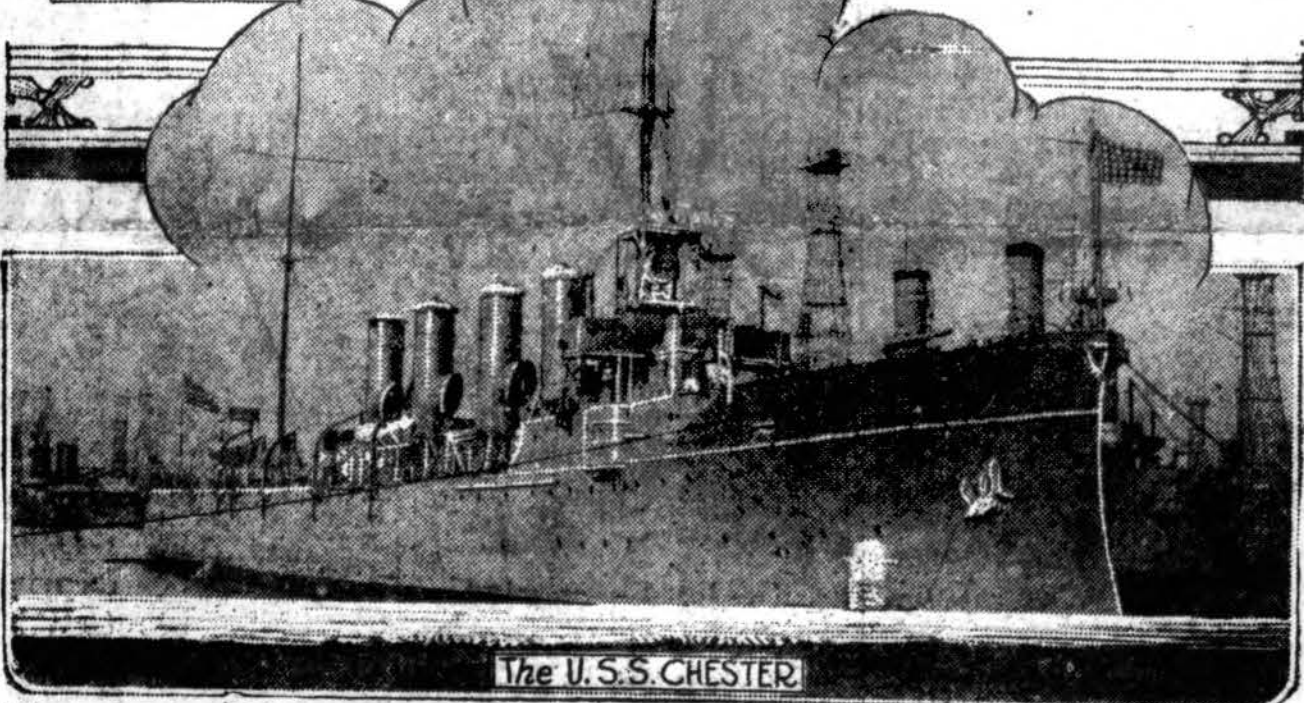
Kijeve paskalai eina, buk žydui Beilio išteisinimą už pinigų gavę.

Kynuose.

Prezidentas Yuan-Shi-Kajus bijodamas revoliucijos išvarė iš parlamento visą demokratų partiją, 300 narių. Dabar gi nei vienas iš parlamento butų nesudaro reikalaujamojo narių skaičiaus. Likusių partijų vadovai nori įtikinti valdžią, kad sugrąžintų atgal nors mažiau užsikirtusių atstovus. Kalbėtojas Tang Hua Lung reikalauja kad esantieji parlamento nariai pasiliktu

LOADING SUPPLIES on the U.S.S. MONTANA

The U.S.S. CHESTER

Du Suv. Valstijų kariškių laivų siunčiamu iš Philadelphia Pa. į Meksiką pakraščius: viršui šarviočius Montana, apačioje Chester.

Pekine ir stengtusi palaikyti parlamentinį valdymo būdą, nes kitaip bus po Kynų respublikai. Kariūnės gi vadai Kynijoje seniai jau spiria prez. Yuan-Shi-Kajui, kad paimtų valdžią į savo rankas nes, girdi, valdymas su parlamentu yra negalimas daiktas.

Sufragištų pajėgos skyla.

Illinojaus Valstijos balsuojančios moters eina į dvi partijas: į saliumų priešininkes ir šalininkes. Pirmosios daug skaitlingesnės. Ir ištikro, nors ir moters kartais geriau, bet tokių, sulyginant, mažai, didžiųjų girtuokliavimo pasekmes ir saliumams negal buti prielankios. Moterų balsai skaičių saliumų, be abėjo, sumažys.

Naujas Bavarijos Karalius.

Lapkričio 5 d. tapo nuo sosto prašalintas pamišęs Karalius Otto, kuris 27 metus viešpatavo Bavarijoje

nei nežinodamas apie tai. Kunigaikštis Liudvikas, kuris iki paskutiniam laikui valdė Otto vardu, dabar, vadai Kynijoje seniai jau spiria prez. Yuan-Shi-Kajui, kad paimtų valdžią į savo rankas nes, girdi, valdymas su parlamentu yra negalimas daiktas.

Bulgarų Karalius gal netekti sosto.

Žinios iš Vienos ateina joguei iš priežasties antrosios nelaimingos karės Balkanuose gal Ferdinandas netekti sosto.

Karalius Ferdinandas viešai dabar Vienoje ir neketina grįžti į Sophiją, jei Austrija neprižadės jam pagalbos. Po nelaimingajai kare su Serbais ir Graikais Ferdinandas pasidarė taip neapkenčiamu žmonių akyse, joguei pasipylė laiškai su pasigrasinimais mirties ir ant sienų karališkojo palociaus atrazdavo po nakties pagarsinimus "ant randos". Jei Austrija atsisakys pagalbet, Ferdinandas atsizadės sosto savo sunaus Boriso naudai.

Mongolija gavo savyvaldą

Lapkričio 5 d., Pekine, buvo padaryta sutartis tarp Rosijos ir Kynų, kurioje Kynai pripažįsta Mongolijai autonomiją. Rosija ir toliau leidžia Kynams turėti Mongoliją savo globoje. Autonomišką Mongoliją apima plotas, kuris buvo valdžioje Kynų gubernatorių iš Urga ir Kobdo ir Totorių generolo iš Uliassutai. Kadan gi geros mapos Mongolijos nėra, tad ribas nustatys Rosijos ir Kynų sutartis.

Anti Saliumistų Lyga.

Anti-Saliumistų susivienijimas ar lyga laikys savo penkioliktą dvimetinį susirinkimą, Columbus, Ohio. Posėdžiai prasidės 10 d. Lapkričio. Laukiama 20 tūkstančių delegatų ir svečių, susivienijimo ketinama šiuo sykiu užduoti paskutinį smugį Suv. Valstijų saliumams ir visą šalį nuo jų paliosuoti.

WILSONAS IR HUERTA.

KAIP MOTERS BALSUOJA.

Wilsonas ir Huerta.

Lapkričio 2 d. vakare prez. Wilsonas išsiuntė Meksikos prezidentui raštą, reikalaujant nuo valdžios atsisukti ir savo vietą palikti kitam, neturinčiam nieko bendro su jojo politika. Meksikoje ta žinia padarė dideli išpuolį ir visi Amerikos laikraščiai paskelbė, joguei Huerta gavo ultimatum, paskutinį Wilsono žodį Valstybės Sekretorius Bryan, klausiamas tame dalykė, užsigynė, sakydamas joguei tasai prezidento raštas nebuvo ultimatum bet tik rimtas patarimas.

Tačiau taji patarimą sekė nepaprastas subruzdimas Suv. Valstijų laivyne ir kariūnėje. Keletas kariškių laivų nuplaukė tuo jau Meksikos kraštų linkon taip nuo Atlantiko iš rytų, kaip nuo Pacifiko iš vakarų. Armija ant sausumos taip-pat sujudo, pradėjo prie kasžinko ruošties. Penkiasdešimtis aviatorių pasirengė karėn.

Huerta tylėjo. Paskalos pasklydo joguei jieško Prancijos pagalbos kad patarpininkautų tarpe Meksikos ir Suv. Valstijų. Suv. Valstijos buvo pasigrąsinę, joguei pastatys 500,000 kareivių. Huerta pasigyrė, kad ir jis tiek pat kareivių gal surinkti.

Taip Wilsonas ir nesuma no ką čia padarius? Ar ginklu priversti Huertą prasišalinti ar paremti generolą Carranza Huertos priešai ir jam leisti tiek ginklų prisi-pirkti Amerikoje, kiek tik jam reik kad Huertą galėtų parblokti.

Tuo tarpu bepučiant taip į ugnį ir naminė karė Meksikoje pradeda smarkiau liepsnoti. Ties Santa Clara Huertos generolas Jose Ynez Salasar su 700 kareivių išmušė 1200 maištininkų. Maištininkai nori apimti miestą Chihuahua, tur kareivių 7000, bet kol kas jiems nesiseka.

Girdėt buk Cubos respublikai žada padovanoti generolui Carranzai du kariškių laivų. Bet taip pat praneša joguei Prancija su Austrija paskoline jau pinigų Huertai, ku

rių jam užtekę iki Naujų Metų. Italija tiki, joguei karė tarp Suv. Valstijų ir Meksikos yra neišvengtina.

Pačioje Meksikoje visų pajėgos pamaži vienijasi, kad apsigynus nuo užpuoliko. Maištininkas Zapata, kurs laikosi pietiniame Meksikos krašte pranešė Huertai, joguei eis su juom išvien atsitikus kare su Suv. Valstijomis.

Washingtono tuo tarpu laukia galutinio Huertos atsakymo ir tikisi joguei jis bus toks, kokio Wilsonas nori.

Moters balsuoja prieš saliumus.

Moters balsavimas pirmą mis pasinaudojusios pasirodė ypatingai galingomis kovojė prieš saliumus.

Jų pasidarbavimu per šiuos balsavimus pietinė Illinojaus valstijos dalis išdžiuvo sausai. Duokim Jacksonvilleje prieš saliumus balsavo 2,981 moterų, o už saliumus tik 654. Virginijoje, Ill., visos 395 atidavė balsus prieš saliumus. Kitose vietose, kaip Petersburg, Ill., jei vieni vyrai butų balsavę, tai butų saliumai likę, moterų balsai toli persėrė vyrų balsus ir saliumai bus uždaryti.

Kur moters turi balsavimo teises?

Moters gal balsuoti 27-iose Suv. Valstijų gubernijose, nors ne visose lygiai.

Pilną balsavimo teisę tur Australijoje, Naujoje Zelandijoje ir Finlandijoje.

Saksionijoje tur lygią su vyrais teisę, tik vedusios tur balsuoti per ką kitą.

Anglijoje, Škotijoje, Irlandijoje ir Šveicijoje gal balsuoti visuose rinkimuose, išskyrus į parlamentą.

Pilną balsavimo teisę tur Norvegijoje.

Danijoje, iki šiol, balsuoja tik tos, kurios mokesčius moka.

Kitose šalyse čina karė už moterų teises.

Sunkiausias gi moters padėjimas yra Kynuose, Japonijoje, Persijoje, Egipte kur netur jokių teisių.

Lekcija ir Evangelija

DVIDEŠIMTS SEPTINTOJI NEDELIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija I Tesal. 1, 2 — 10
Broliai: malonė jums ir ramybė Dėkavoju Dievui visuomet už jus visus: atmindami ant jūsų maldos mūsų be perstojo, atmindami ant veikalo jūsų tikėjimo ir darbo ir meilės; ir kantrybės vilties Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, po akių Dievo ir Tėvo mūsų. Žinodami broliai numylėti nuo Dievo apie išrinkimą jūsų; jog evangelija mūsų ne buvo pas jus tikrai kalboje, bet ir galybėje, ir Dvasioje Šventoje ir didžiojo tobulybės, kaip žinote kokiais buvome tarp jūsų dėl jūsų. O jūs stojoties sekiojais mūsų ir Viešpaties: priėmė žodį didžiame suspaudime su linksmybė Dvasios Šventosios. Taip jog stojoties paveikslu visiems tikintiems Macedonijoje ir Achajoj Nes nuo jūsų yra apskelbtas žodis Viešpaties: netikėtai Macedonijoje ir Achajoj, bet tikėjimas jūsų ant kiekvienos vietos atėjo, kuris yra i Dievą, taip jog nereikia mums apie tai nieko sakyti. Nes patys apie mus apakę, koki turėjome pas jus: ir kaip atsivertet pas Dievą nuog stambeldystės idant tarnautumėt Dievui gyvam ir tikram, ir lauktumėt Sinaus Jo iš dangaus (kurį prikelė iš numirusių) Jėzaus, kursai mus išgelbėjo nuo rustybės ateinančios.

Evangelija Mat XIII, 31 — 35. Anuo metų pasakė Jėzus minios šitą prilyginimą. Panaši yra dangaus karalystė garstyčios grūdai, kurių emės žmogus pasėjo ant savo dirvos, kurs, tiesa, yra mažiausias tep visų sėklų, kada gi išauga, yra didesnis už visas daržo žoles darosi medžiu, taip jog dangaus paukščiai atlekia ir gyvena ant jo šakų. Kitą prilyginimą pasakė jiems: Panaši yra dangaus karalystė raugui kuri ėmūsi moteriškė įmaišė i tris miltų saikus, iki visa surugo. Vis tai kalbėjo Jėzus minioms per prilyginimus; ir be prilyginimų jiems nekalbėjo, idant išsipildytų, kas yra pasakyta per pranašą, tarį: atversiu prilyginimųose mano burną, iškalbėsiu paslėptuosius dalykus nuo uždėjimo pasaulės.

Kristaus Bažnyčia — kaip tas garstyčios grūdėlis: pradžioje mažas, silpnas, požemiuose pasislėpęs, — paskui išaugo i augstą ir stiprų medį, kursai savo šakomis visą pasaulį apėmė.
Maža buvo Bažnyčia pradžioje: tikrai dvylika apaštalų ir kuopelė mokinių

nuėjo paskui Kristų, ir tai visi beveik žmonės varguoliai, be jokios pagalbos. Maža ką neturėjo Bažnyčia pagalbos, bet gi dar visos galybės ėjo prieš ją, norėd jo užslopinti tą garstyčios grūdėlį, kuomet pamatė, kad iš jo ėmė augti medis. Prasidėjo kruvini persekiojimai: bažnyčios buvo išgriauamos, šv. knygos deginamos, kunigai ir tikintieji žudomi.

Bet gi juo labiau persekiojo, juo labiau Bažnyčia augo, stiprėjo, plėtojosi. Ir šiandieną nebrasi tokio krašto, kurio Bažnyčios medžio šakos nesiektų, kur žmonės audroms pasaulio užžėjus po tuo medžiu nesilėptų. Tiesa, ir medžiui išaugus budavo smarkių audrų: per visus 19 šimtmečius vis razdavosi tokių, kurie norėjo tą medį išversti, sukapti sunaikinti. Ir daug, tiesa, šakelių nudžiuvę, nuvyto. Bet jų vietoje kitos ataugo. Žiūrėjome tik: susilpnėjo tikėjimas Francijoje, užtat kaip gi puikiai pražydo Vokietijoje. Persekioja Bažnyčią Italijos valdžia, bet kaip gi gražų tur katalikai pasisekimą Belgijoje, Anglijoje ir t. t. O pas mus, lietuvius, ar ne tas pats? — Buvo laikas kada netikėjimo dvasia pradėjusi buvo sparčiai plėtoties, bet štai virsta kiti laikai atsipeikėjo jaunomenė mokslus einanti ir prie Kristaus grįžta.

Nemanykime, kad tikrai šiandieną eina kovą prieš Bažnyčią. Ta kova ėjo iš seno. Ir Bažnyčios priešai visados tikėdavosi padarysį jai galą, gi to nepadarė. Jau Liuteris XVI amžiuje girsė: "tegu tikrai, sakė, mes paskelbsime savo evangeliją dar du metų, o pažiūrėsite, kur dings popiežius, vyskupai, bažnyčių varpai ir bokštai". Ir ką gi matome? — Liuteris mirė, praėjo keturi šimtai metų, o popiežius yra kur buvęs, vyskupų ir kunigų daugiau radosi, bažnyčių bokštai augštesni ir varpai garsesni.

Tai-pat ir šių dienų Bažnyčios priešų darbai ant niek nueis. Numirs ir mūsų bedieviai, ateis kiti, gal da labiau šukaus, bet Bažnyčios medžio sulaužyti neįveiks, nes ir "pragaro galybės nepergalės jos".

Katalikiškos Žinios

Katalikai Meksikoje. Katalikų Bažnyčios padėjimas Meksikoje gana sunkus. Valdiškai Meksika netur tikėjimo, arba viskiau sakant, Meksikos įstatymai tikėjimo nepripažįsta. Nuo laikų mirė nelaimingojo Maksimilijono Meksikos Ciesoriaus, 1867 metais, Bažnyčia buvo persekiojama įstatymais taip vadinamosios liberaliosios partijos. Valdant Comonfortui visos bažnyčios buvo konfiskuotos, kunigai buvo išvaikyti.

Porfirio Diaz užėmė Comonforto vietą ir valdė kaip diktatorius. Diaz buvo mažas bet kentė tikėjimui: kas apeigas, iki jos nebuvo laikomos viešai. Tokio Diazo pasielgimo priežasčia buvo intaka jo žmonos, ponios Romero, moters augšto išauklėjimo ir dievotos katalikės. Apskritai moters Meksikoje atsižymi pavyzdingu tikėjimo priedermių pildymu.

Porfirijui puolus, ir užstojus Maderai, katalikai giminės sulaikė Maderą nuo atnaujinimo masoniškų įstatymų priešai Bažnyčią. Dabartinis prezidentas Huerta taip-pat tur katalikę pačią, ir pagodoja katalikų teisės.

Kaip pasielgs jo ipėdinis, labai neaišku, ypatinai jei juo bus Feliksas Diaz, masonas, Generolas Carranza konstitucionalistų vadas ir Huertos priešas, tur dukterę išauklėtą katalikiškųjų Seserų Vienuolyne Cabanne, generolas gi Orozes yra tikras Indijonas ir geras katalikas.

Dabar Meksikoje sumišimas. Maža viltis kad ir konstitucionalistai ką įstengs padaryti, nors Suv. Valstijos juos žada tuo tikslu palaikyti.

Visos viešpatijos reikalauja kad Meksikoje būtų įvesta ramybė ir tvarka.

Kaip viskas pasibaigs sunku atspėti. Bet, reik tikėtis, kad jeigu, Suv. Valstijos insinaišytų tai ir Bažnyčia apturėtų teisės, kurios jai priklauso.

Nauji darbininkai. Kun. K. Valaitis paskyrta klebonu Shamokin'e, Pa. Kun. K. Strimaitis, naujai iš Lietuvos atvažiavęs, paskyrta vikaru Šv. Kazimiero parapijos Pittston'e, P.

Kun. Dargis sugrįžo. Lapkričio 5 d., kun. V. Dargis, Mahanoy City, parapijos klebonas išlipo New Yorke iš Norddentscher Lloyd laivo "Kronprincessin Cecilie." Sunkią turėjęs kelionę jurėmis: pašėlusį audra blaškė laivą keturias dienas. Garlaivis iš Bremeno iki New York'ui pasivėlinus pusantros dienos.

Iš Rymo. Bivęs tuom laikinio prezidentas respublikos San Domingo J. M. Antvyskupis Alejandro, tapo Popiežiaus Pijaus X-jo paskirtas Apaštališkuoju delegatu Kubos ir Portorico.

Rusai Katalikai. Anot rusų laikraščio "Rieč" vidurinių reikalų ministerija nutarė galutinai uždrausti atskiras dievmaldystes rusams katalikams ir paliepti kat. Dvasiškijai laikyti i toliaus dievmaldystas rusams katalikams lotyniškai Rusų katalikų esą lig 50,000 žmonių.

Šventojo Tėvo padėka ir palaiminimas. Kaip žinoma, šv. Tėvas Piusas X yra kilęs iš liaudies ir pats labai myli žmonių dailę. Tuo pa-

siremdama Lietuvių Dailės Draugija yra neseniai nusijuntusi Šventajam. Tėvui per kardinolą Rampollą savo išleista "Lietuvių Kryžių Albumą" ir gražią leituvišką juostą, kaip tautinio musų ornamanto pavyzdį. Šiomis dienomis Lietuvių Dailės Draugija pirmūninko A. Žmuidzinavičiaus vardą yra gavusi laisšką iš kardinolo Rampollos, kursai praneša, kad albumą ir juosvui. Šventas Tėvas malotą inteikęs Šventajam Tėvui priėmė dovanas ir siunčias Lietuvių Dailės Draugijai padėką ir suteikias savo palaiminimą, linkėdamas jai laimingai plėtoties. "V".

Radviliškis (Šiaulių apr.) Čia yra daug susipratusių jaunimo, kuris gražų duoda pavyzdį kitiems, platindamas blaivybę, dorus pasilinksminimus, skaitymą gerų laikraščių ir knygų. Sektinas pavyzdys kitu parapijų jaunimui. B.

Panevėžys. Antradienį, spalio 1 d. čia nusinuodijo Jonas Pobiliavičius iš pabalių kaimo. Priežastis — girtybė.

P. Aug. Valdemaras, lietuvis ir geras katalikas gavo Peterburgo universiteto klasinės filologijos magistro laipsnį. Prieš dvejus metus jis baigė du universiteto skyrių: klasinį ir istorijos. Jaunas filologas jau gavo pakvietimą skaityti Rymo literatūros lekeijas augštesniuose moterų kursuose. Po Naujų metų, kaip girdėti, jis bus pakviestas skaityti lekeijas ir universitete.

KORESPONDENCIJOS.

LOWELL, MASS.

Liudna darosi beskaitant laikraščius jog iš visų miestų ir miestelių pilsi aukos tautos namams. O Lowell'o lietuviams...

Mažiausios lietuvių kolonijos suaukavo šimtais dol. kaip va, Lincoln, N. H. kur tik miškų darbininkai, ir daug mažesnis skaitlius lietuvių, ir tai surinko apie 300 dol. O Lowell'o lietuvių kurie gyvuoja ne blogiau kaip ir kitur, nes turė savo Bažnyčią, yra 3 pašalpos Draugijos, Lowell'o lietuvių aukoja tikrai 12 dol.

O tai dėl to kad nėra su sipratę tautiškai, ne skaito nei laikraščių nei knygų, nes ant tokio skaitliaus lietuvių pareina vos keli exempl. laikraščių. Ne įdomu kad senesnio amžio lietuvių ne žengia prie apšvietos ir susipratimo. Bet tu Lowell'o jaunomenė, ko miegi, ko lauki, kodėl ne ėmi skaityti gerų laikraščių ir knygų, arba kitų lavinančių dalykų. Jeigu užgirsite, kad taverėsi kokia kuopelė, ar tai teatrališka ar gimnastikos, ar kad ir giedorių, eikite i tas draugijas. Giedorių

Dr-ja labiausiai yra reikalinga Lowelyje nes ir Bažnyčioje nėra kam pagiedoti gieri, o kad jaunimas netingėtų ir ne girtuokliautų, tai susirinktų geras choras; galėtų prasileidinėti, ir už giedot gieri Bažnyčioje, taip pat ir ant salių kokių parengtų vakarą. Taigi Lowell'o jaunomenė liaukis landžius po saliuos, arba po stubas, kelti biauarias orgijas prie rudžio bačkų, o apsvaiginus protą blevizgot ne švarias kalbas, arba ir skaldyt viens kitam pakaušius.

Atsitarė vakarinė mokykla, — lietuviai gavo nuo miesto vienam rume, — eikite visi i tą mokyklą, su laikų gausyt ir lietuvių mokytoją.

Tai-gi Lowell'o jaunomenė, visi i mokslą, kas i mokyklą, kas i teatrališką kuopelę, kas balsą turėdams i giedorių chorą, o gerų laikraščių knygų skaitymo tai kiekvienas būtina, turi imties. Ateityje nesigailėsit, pasijusit linksmesniais ir, to jums linkių.

Pakeleivingas.

COALDALE, PA.

Šis miestelis randasi anglių kasyklose. Tarp įvairių tautų nemažai čia yra ir lietuvių. Šeimynų bus i 110, o singelių (pavienių) maždaug tiek pat; beveik visi lietuviai mainose dirba — išskyrus porą krautuvinių ir trejetą saliumininkų — Bažnyčios dar savos neturi, nors jau treji metai praslinko, kaip ėmė tuomi rupintis. Bet šiais metais galutinai sutarta pasistatyti bažnytelę už \$12,000 tam tikslui net kiekvienas maineris pasirašė per metus kas mėnesį po vieną dienos uždarbį duoti.

Kaip visur taip ir čia tikros vienybės tarp lietuvių nėra: nesupranta savo tautos reikalų — tiesiog skandina savę anglių tautos vilnyse — vaikų lietuviškai nešnekina. poterių lietuviškai nemokina. Dar gerai, kad tokių mažai tėra, — bet ir jiems laikas suprasti, kad anglos niekad lietuvių savo draugu nelaikys, nors jais ir visai pasiduos, bet visados ji polenderių vadins. Tat reikalas visiems lietuviams išvieno laikyties, savo kalbos neniekinti, ir kiek galint lietuviškai savo tarpe gauti. Čionykščiai lietuvių turi keletą draugų. Šv. Izidoriaus, kuopa S. L. R. K. A. Citizens ir Socialistų kuopa.

Darbai čia gerai eina ir kiekvienas čionai atkelia, vergus gauna darbą, tik vienas vargas su trobomis, jų didis trukumas yra. Kai kur dvi šeimini vienoje troboje gyvena — Nors ir tokios aplinkybės yra, tačiau laikas nuo laiko atsikrausto čionai lietuvių ir ilgainiui susidarys jų čia gera kolonija.

Praeivis.

COALDALE, PA.

29 spalio Jonas ir Marijona Skinkiai šventė savo au-

kso vestuves. Senukai pragyveno kartas po 74 metus ir dar sveikai atrodo, kas retai mūsų laikais teatsitinka. Iškilmen susirinko jų sumai, dukteris, anukai, ir anukų vaikai, taipgi apsilankė gyminių ir pažįstamų. Iškilmės apeigas atliko ir pamokslą pasakė kun. Gudaitis. Paminėtina dar, kad tame pokylyje dalyvavo Dr. Basanavičius, kuriam, susirinkę svečiai, suaukojo \$7.50 Tautos namams Vilniuje pastatyti.

Praeivis.

LONDONAS.

Apšvietos ir doros platinioja draugija "Ruta" jau trečius metus gyvuojanti šiais laikais pradėjo tvirtėti 12 d. spalio buvo "Rutos" susirinkimas. Vietinis klebonas kun. Matulaitis laikė prakalbą, apie lietuvių keturi šimtai metų atgal. Klebonas kalbėjo kaip anuo met lietuviai buvo turtuolių vergai ir kaip jie buvo persekiojami net ir tikėjimo dalykuose, apie lietuvių apšvietimą tais laikais, jų dorą, tvirtumą, ir t. t. Kalbėdamas, kad lietuviai daug žemiaus stovi visame už žydus. Ragino rašyties i "Ruta", ir laikyties vienybės; tik tada, sako, mes aukščiaus pakylsim mums bus malonu sugrįžti tėvynėn.

Toliaus dr-gijos "Ruta" buvo paduota atskaita ir skaitytas protokolai "Ruta" dabar viso turi kapitalo apie 8 svarus sterlingų. Nariai moka i metus, tik po 2 šilingų.

Malonu ir su "Draugo" skaitytojais pasidalyti naujingomis žinutėmis.

Kalnavertis.

ATHOL, MASS.

Spalio 16 d. Atholio lietuviams bus labai atmintina nes tą dieną vakare atvažiauo seniai jau laukiamas, Vyskupo naujai paskyrta klebonas. Kun. Pranciškus Mėškauskis. Gymė jis Krakijų parapijoj Kauno gub. Seminariją pabaigė Kaune 1893 metais ir tais metais išsišventė. Išbuvęs 20 metų Žemaičių vyskupijoje atvyko i Ameriką geg 29 d. 1913.

Pirmiausiai apsigyveno pas kun. Varnagirį, o paskui nuvažiaavo i Worcester, Mass., kur laukė iki Springfieldo vyskupas daleis apsigyventi Atholyje. Ant galio spalio 14 d. sulaukė nuo vyskupo raštą ir 16 d. atvyko i Atholį. Lietuviai susirinkę i Aušros Vartų draugijos salę laukė brangaus svečio, kurs, pasveikins V. Jėzaus pagarbinimu pasaulio apie savo atvikymo tikslą. Kalbėjo apie V. Jėzaus įsteigtąją bažnyčią ir kaip lietuviai 14 amžiuje priėmė katalikų tikėjimą ir iki šioliai laikosi to tikėjimo. Toliaus išsitarė, kaip ji i Atholį išpiršo kun. Pab. Ke-

mėšys, patardamas važiuoti ten ir atsiuntęs Aug. Sklenio, vieno iš Atholio gyventojų du laiškus, kuriuose jis buvo kviečiamas atvažiuoti. Antgalo ragino laikyties Šv. Rymo katalikų tikėjimo ir pasakęs: "dabar aš jusų, o jus mano esate", užbaigė savo prakalbą. Merginos padainavo tinkamą tai aplinkybei dainelę, kurioje sveikino savo naują kleboną. Kad dar salė ne buvo pataisyta pamaldoms laikyti, todėl dvejus pirmas mišias atlaikė Airių bažnyčioje. Per dvi dieni vyrai ir merginos taisė ir rėdė salę, o sekmadienį spalio 19 dieną jau buvo atlaikytos pamaldos. Per abejas Šv. mišias salė buvo pilna žmonių. Žmonės iš džiaugsmo verkė, kad jau dabar išsipildė jų pageidavimas ir turi savo kunigą, ir girdžia Dievo žodį savo prigimtoje kalboje.

Tą pačią dieną suauktas buvo susirinkimas, ant kurio prisirinko pilna svetainė vyrų ir moterų. Čia taip pat prakalbėjo klebonas, sveikindamas visus ir ragindamas, kad visi prisidėtų prie įkurimo naujos lietuvių Rymo-Katalikų parapijos. Parapijos globėju buvo vienbalsiai išrinktas Šv. Pranciškus Asijietis. Kol kas komitetas iš trijų vyrų: Pirmūninko Jono Braškio, Sekretoriaus Kaz. Kapišauskio ir Kasieriaus Petro Puščiaus, paliktas toliaus veikti. Bažnyčioje kolektas rinkti tapo išrinkti: Klemensas Monitavičius, Juozas Laščinskis, Petras Kazlauskis ir Kaz. Kapišauskis. Parapijonis salę nusamdė nuo Aušros vartų draugijos už 15 dolerių ant mėnesio. Kad jau buvo vėlu tai kiti reikalai atidėti iki antam susirinkimui.

Antras susirinkimas įvyko Lapkričio 2 dieną. Susirinko daug mažiau nego ant pirmo: vyrų apie 60 ir moterų gal 4, o vienog svarbūs dalykai buvo svarstomai. Paliktas komitetas su laiku būtų panorėjęs i savo rarkas paimti parapijos valdymo teisės, kas priguli tikrai klebonams.

Todėl klebonas pareikalavo, kad parapijonis atsiskytų nuo komiteto, o prie anų keturių kolektojų išrinktų dar du, kurie bus lygiai ir klebono patarėjais. Parapijonis po trumpo svaravimo sutiko ir išrinko Augustiną Sklenį ir Stanislovą Vidugirį. Po namus, rinkti mėnesinius aukas paliko iki Naujų Metų tie patys: 1. Longinas, Petronis 2. Antanas Valčkauskis, 3. Pranciškus Stankus, 4. Aleksandras Petrauskis. Klebonas iš savo pusės, kad ne būtų kokių įtarimų ir nėra kalinių kalbų, pridėjo kas mėnesį perskaityti bažnyčioje jeigas ir išlaidas tai yra, kiek surenkta, kiek išleista ir kiek yra lausoje.

Klebono paraginti žmonės dėjo gausiai aukas ir ant raukų klebono sudėjo, iki Lapkričio 2 dienos \$86. 71 c. nupirkti bažnyčiai rei-

kalingų daiktų. Kiek kas aukavo, visų vardai yra užrašyti į parapijos knygas. Išlaista \$848,01. Paliko 38, 70. Pirmiausia per dvejus metus buvo surinkta \$2,532,44 ir įdėta į banką ant vyskupo vardo. Iš viso dabar parapijos kasoje yra \$2,571,14. Banko knygtutė įteikta klebonui. Tegul V. Dievas padeda naujai Atholio lietuvių Rymo-Katalikų Šv. Pranciškaus parapijai. Lai gyvuoja parapija! Tegul gyvuoja jos pirmas klebonas.

Atholietis.

SOCIJALISTŲ DARBAI.

Socijalistų agitatoriams pasiseka sužvejoti ir pritraukti nemažą ir tikinčių asmenų, nes jie savo susirinkimuose aiškina, kad jie socijalistai ne kovoja prieš tikėjimą tik kovoja prieš kapitalizmą ir t. t. o savo laikraščiuose kiekvieną sykį dergia tikėjimą.

Mūsų soc. laikraščiai (o labiausiai "Keleivis". šaukia, kad socijalistai tai vinentėlis, žmonijai išganymas: jie šelpia revoliucijonierius, straikičius, kalinius, rengia prakalbas, lavina jaunomene — žodžiu sakant rengia "rojų" ant žemės ir vis pataria atsikratyti nuo bažnytinio prietarių (suprask tikėjimo) Nagerai! Pavelykite man nors trumpai pakalbėti apie tuos jus Soc. "gerus" darbus... Nekalbėsiu apie revoliucijonierių šelpimą, — nes tai jau užmirštas dalykas ir ne verta viską kelti iš grabo — užteks pakalbėti apie šelpimą straikičių t. y. dabartinių "revoliuciničių", kurie mažne panašūs į anuos pirmuosius... Matome beveik kas diena streikai vienur tai kitur, ir kokios pasekmės, tai ne duok Dieve! Šiurpuliai eina atsiminus. Kiek žmonių prikenčia badą, skurdą laikė streikų, kiek tai gyvasčių nustoja, o kiek pinigų išaikovojo per niek ner ka jau nei šnekėti; gi straiško pasekmės nor ir geriau sios darbininkams atneša visai mažą naudą arba galima sakyt nieko, o ką kalbėti apie blogas straiško pasekmes? Visi mato tuos darbininkų "piragus" Už tuos straiškų nuostolius kaip tai: sugaišta darbininkų laiką, vedimą visokių bylų, turtų sunaikinimą, galima būtų nuveikti daug daugiau gero dėl darbininkų, negu dabartiniuose straiškuose, jau ne kalbant apie gyvasčių prastojimą. Tankiai galima patėmyti tuose pačiuose Soc. laikraščiuose, kad straiškai neatneša jokios naudos darbininkams, nes jeigu, sako, darbdaviai fabrikantai pakelia centą darbininkams tai du centu uždeda ant parduo damųjų savo tavorų ir taip matome, kad viskas brangsta, o straikuojančių darbininkų algos visai mažai pakyla... Ar jus tai manot kad "Laisvi-Soc." to nesupranta? Oi! jie tai mato labai gerai ir supranta, vienok šaukia darbininkus į kovą... Dėd ko? suprantama

dėl "biznio"... Juk kur tik streikas, ten jau keli Soc. turi užsiėmimą "organizatorių" bei "kalbėtojų" na, ir kolektooriais aukų. Ar visos aukos patenka streikičiams tai jus saitytojai spręskite patis. Na, ir soc. laikraščiai daug "gera" daro: jie skelbia visokius straiško atsisaukimus dykai "dėl labo visuomenės" o straiško "lyderiai" užsako kelis šimtus egzempliorių dėl straičierių ir taip sakant "ranka ranką mažgoja kad abi baltos būtų... Ar ne biznis?...

Taigi apmąstę gerai pamatysite kad soc. priešinai visoms unijoms iš principų, vienok jie kursto ir rengia straiškus, kad "sudrumsčius vandenį galetų žuvis pasekmingiaus gaudyti.

Apie prakalbų rengimą, teatrų, jaunomeneš lavinimą tai galima pasakyti tą patį: ir čia biznis...

Tokiuose atsitikimuose atkeliauja vienas ar keli "kalbėtojai" iš kito miesto ir "šviečia" jaunomene. Kiekvienoje tokioje prakalboje išgirsti beveik tą patį: ragina žmones atsimesti nuo tikėjimo neklausyt kunigą, netikėti šventraščiu, neduoti pinigų aut Bažnyčios, o patis tuojuos dėl geresnio pelno daro terp visno menės visokius nesutikimus, o labiausia nori išplėsti iš žmogaus brangiausią turtą — tikėjimą. Po tokių prakalbų eina per svetainę rinkdami aukas tų "nuvargusių kalbėtojų" išlaidoms apmokėti. Na ar ne gerai tokiems "švilpukams" ne dirbus, kelis dolerius i kėšenių įsidėti? Taigi matome, kad rengdami rojų dėl visuomenės, patis sau tik taisy dyką pragyvenimą ir taisy dyką pragyvenimą.

Jau aišku visiems kad socijalistai atmėta tikėjimą ir savo laikraščiuose dergia viską kas šventa. Kalbina ne tikėti i Dievą neiti i bažnyčią, o labiausia, kad civiliška i šliubą imty... Bet kur čia nuoseklumas. Jis nenori eiti i bažnyčią imti prisiegos prieš kunigą o eina imti prieš teisę ir prisiegia tais pačiais židžiais tam pačiam Dievui, tardamas "taip man Dieve padėk". Jeigu netiki i Dievą, kam gi eini prisegą ir tai, kam gi eini prisegą ir prašai kad Dievas padėtų? Taip darydamas esi bausis melagis ir visuomenės suvaidintojas.

Pakuoniškis.

KONSTITUCIJA. "LIETUVOS VYČIŲ" DRAUGIJOS PO ŠV. KAZIMIERO GLOBA.

SKYRIUS I.

Organizacijos tikslas.

1. Mēs lietuviai ir lietuviatės, gyvenantieji įvairiose pasaulio šalyse, matydami įvairių organizacijų svarbų, nusprendėme padaryti visi vieną organizaciją kurią pavadinsime "Lietuvių Rymo-Katalikų Jaunomeneš Federacija" — vardu "Lietuvos Vyčiai".

Organizacija gins visų lietuvių Rymo Katalikų reikalus, ypatingai jaunome-

nės, gimusias už Lietuvos ribų ir neturinčios su pratimo apie Lietuvos grožybę. Organizacija platinas tarp lietuvių jaunimo, vaikinių ir mergaičių savo tautos meilę; pratins pamylėti savo kalbą ir literatūrą.

2. Draugijos uždėtis yra išlavinti dvasią savo narių prakilnuose pasilinsiminiuose, rengiant tankias prakalbas, spektaklius, teatrų, ir šiaip visokius pasilinsminimus, pratinti prie draugiškumo ir socialio gyvenimo.

3. Katalikiškas jaunikačių ir mergaičių susivienijimas vardu "Lietuvos Vyčiai" po globa Šv. Kazimiero, stato sau už tikslą, savo narius pripratinti prie dorą krikščioniško gyvenimo ir saugoti nuo pavojaus jų tikėjimą ir nuo doriško ištvirtimo, tinkančiomis priemonėmis rupinsis protišku narių išlavimu ir medžiagiška gerove taisant knyginius, pratinant prie darbštumo, taupumo ir t. t.

SKYRIUS II.

Organizacijos Nariai.

1. Nariais šios organizacijos bus abeju lyčių asmenys be amžiaus skirtumo.

2. Jaunieji bus kaipo veikėjai, o senieji kaipo protektoriai, turintieji daugiau patirimo iš savo praeities gyvenimo. Bet jokis narys negali prigulėti prie kitos organizacijos, kurios tikslas yra priešingas šios organizacijos tikslui.

3. Mokestis narių prasiidies nuo 15 metų; iki 15 vaikų prigulintigi i šita organizaciją nemokės jokios mokesties.

SKYRIUS III.

Narių uždėtis.

1. Kiekvienas narys ar narė privalo rūpintis sutvirtinti tikėjimą ir kelti tautos kultūrą.

2. Šios organizacijos nariai privalo nors sykį metuo se arba daugiau atlikti išpažintį, priimti Šv. Sakramentus pagal Katalikų Bažnyčios įsakymus.

3. Nariams turi rūpėti geras susivienijimo vardas ir dėlto niekada neleisti to kas draugijos garbei galėtų kenkti.

4. Doras ir tinkamas turi būti narių pasielgimas: girtuoklystė, muštynės, prasižengimai prieš dorą, lankymas gužinių, arba nedorių prakalbų kur esti niekinamas tikėjimas; nepaklusnumas tėvams, arba netinkas su jais pasielgimas, apsiejimas ištatams aiškiai priešingas duoda teisę valdybai nubausti, arba pašalinti kaltiniką iš susivienijimo.

5. Kiekvienas narys ar narė privalo įmokėti i Centro išdą kongreso paskirtą mokestį.

6. Kiekvienas turi lankyti susirinkimus savo skirčiau prie kurio priklauso; prikaltinti ir atsivesti ant susirinkimų naujus narius, kurie dar apie tai mažai težino.

(Toliaus bus).

L. R.-K. Federacijos Reikalai.

Amerikos Lietuvių R. K. Federacijos III Kongreso, laikyto Pittsburge, Birž. 25 ir 26 d., 1913 m. Protokolas. VII. Posėdis.

Tapo atidarytas 1:50 p.m. Sekretorius P. Lapelis šaukia vardus Pirmininkas skaito telegramą nuo Aleksandro Paulausko iš Vėrona, Pa., Velija, kad Federacija prisirašytų prie American Federation of Catholic Societies.

Po to seka lietuvių jaunomeneš klausimas. Tame dalykė skaito savo referatą p. M. A. Norkūnas. Lietuvių jaunimo šiuo laiku yra nemaža Amerikoje. Tik, tasai jaunimas nenori dalyvauti lietuvių viešame gyvenime. Reikia jis organizuoti ir žadinti jo tautinius jausmus. Jaunimo organizavimo darbas jau pradėtas: jau yra sutverta jaunimo Federacija su gana plačia įvairia programa. Toji Federacija pavadinta Lietuvos Sakalais. Vardas nesvarbu, vardą, jei galima tik rasti geresnį, galima pakeisti. Tikslas tos Federacijos yra prakilnus. Ji stovi ant katalikų tikėjimo pamatų. Tautos reikalai nėra ignoruojami. Galop p. M. Norkūnas meldžia atstovų neverti kitos jaunimo organizacijos, bet pripažinti tą esančiąja organizaciją. Rankų plojimas. Sumanymas priimtas.

Kun. T. Žilinskas sako, kad Lietuvos Sakalais tosios jaunimo organizacijos vadinti netinka. Pataria tai gi tvirti po parapijas dar taip vadinamas Sodalijas. Rankų plojimas.

Kun. J. Sutkaitis pataria jaunimo Federacijai duoti tikrą, neatmainomą vardą. Kun. T. Žilinskas sako, geriausiai tiktų pasivadinti "ateitininkais"; tokiu budu galima būtų susivienyti su taja jaunimo srove, kuri dabar Lietuvoje neseniai apsiereiskė "ateitininkų" buryje.

Kun. A. Kaupas duoda įnešimą pavadinti jaunimo organizaciją "Lietuvos Vyčiai" (Lithuanian Knights). Tie Vyčiai turi priderėti prie Federacijos. Tam tyčia išrintoji komisija stengsis Lietuvos Vyčių organizavimu. Įnešimas priimtas. Rankų plojimas. Seka Lietuvos Vyčių organizavimui komisijos rinkimas.

I komisiją išrinkti:

M. Norkūnas, kun. J. Sutkaitis ir K. Vaišnoras.

Bažnytiniai Santikiai.

Tą klausimą pakėlė kun. J. Sutkaitis. Kun. Pr. Serafinas aiškina plačiai tą dalyką. Sako. Vyskupų rankose tie reikalai ir kongreso nutarimai negali čia nieko sverti. Kaip vyskupai padarys, tai taip ir bus. Rankų plojimas. Taigi, nutarta nesikišti i bažnytinis santikius. Bet visgi kongresas

davė truputį pašnekėti Serantonio Šv. Jurgio draugijos atstovui, kuris paaiškino, kad Serantoniečiai visai bereikalingai tąsos su vyskupu savo bažnyčios dėlei. Pataria niekam neiti lietuvių Serantoniečių pėdomis.

Eina svarstymai dėlei Ansonijos lietuvių atstovų peticijos. Jie butent meldžia kongreso, kad šis jų parapijai išrupintų lietuvių kunigą. Prie vyskupo kelis kartus kreipėsi, bet veltui. Meldžia toliau, kad kongresas išrinktų iš savo tarpo vieną asmenį, kuris nuvyktų kartu su jais i Washingtoną pas Apaštališkąjį delegatą. Kyla diskusijos. Nerimastis.

Kun. J. Sutkaitis pataria jiems gauti gerą kataliką advokatą ir su juo nuvykti pas Apaštališkąjį delegatą. Patarimas priimtas.

Kun. J. Sutkaitis įneša, kad kongresas sustatytų specialią laišką anglų kalba ir duotų ansoniečiams įteikti jį Apaštališkamjam Delegatui. Įnešimas priimtas.

P-nas Stulgaitis kalbą apie Flynn'o biliu (reikalą bažnytinį užrašų Pennsylvanijoje). Nutarta pripažinti jį teisingu ir naudingu. 3:15 p. m. pertrauktas posėdis 10-čiai minutų.

VIII. Posėdis.

Posėdis atidarytas 3:25 p. m. Jonas Miliauskas skaito referatą apie lietuvių kolonizaciją. Lietuvoje ukė stovį ant žemo kultūros laipsnio dėlto, kad rusų valdžia stabdo normalų ukio plėtojimąsi, taip, kad lietuviai pradeda i ukininkavimą žiurėti, kaip i nepelngą užsiėmimą. Tame tai ir yra svarbiausia priežastis, kad lietuviai meta savo Tėvynę ir bėga šion laisves šalin — Amerikon.

Čia atvykę taip-gi i ukė žiuri kreivai, eina dirbti i anglų kasyklas arba i baisiausias dirbtuvių vietas. Prie amatų lietuviai taip-gi nelinkę. 25-tame S. L. A. seime buvo norėta išteigti amatų mokyklą, bet pasirodė, kad to padaryti negalima. Daugelis norėtų eiti i ukę, nes dirbtuvių dulkės jau užtekina i grįso, bet nėra kam nurodyti tinkamų vietų, padėti pradžioje ukininkauti, suteikti reikalingų tamė dalykė informacijų. Mokant gerai ukininkauti, galima turėti nemažą pelną. Todėl nestebėtina, kad net žydai jau pradeda griebtis ukės.

Lietuvių kolonizavimui reikia įkurti būtinai tam tikrą pasitikėjimo Bendrovę. Tokią Bendrovę gali įkurti Federacija. Šis kongresas turėtų išrinti specialę komisiją, kuri aprinktų geroje vietoje žemę ir pradėtų tą milžiniškos svarbos darbą. Rankų plojimas. B. Vaišnoras pataria tuojuos tokią komisiją išrinkti. Pirmininkas paaiškina, kad tą dalyką reikia dar apsvaistyti. Visų pirma skaito p. A. Martaus laišką, kuriame sakoma, jog Connecticute

Seka ant 5-to pusl.

Blaivybes Dirva.

A. Rackus.

ALKOGOLIZMAS IR BLAIVIBĖ.

Paskaita moksleivių vakarė Worcester'y, Mass. 1913 m.

(Tęsta).

Kodėl vanduo. tankai arda kit-kas nedegina žaizdos, nes tai nėra nuodai. Šilta degtinė visuomet išsukaukskausmą neuralgijos. Įdejus stiprią degtinę šmotelis mesos, po trumpam laikui pasilieka be jokios varšos, ir susitraukia. Tas pats darosi ir su žmogumi kurs bičiuliuojasi su alkoholiu...

Deginančioji sensacija kurią žmogus pajunta gerklėje, burnoje ir pilve, nebūna taip jaučiama jei tik jis toliaus varo savo girtuokliavimą, nes tose kuno dalyse jausmai laipsniškai susiparalizuoja. Užtat nedvyvai kad girtuoklio viduriai visai nevirškina ir kad jis pameta skonį. Girtuoklis visuomet jaučia gerklėje blogą kvapą, o ypatingai išryto, o jo kvapas dvokia puvsiais. Na, o žmogelis ryta atsikėlęs, norėdamas pataisyti savo skonį vėlci siurbia degtinėle.

Jei pilvas gerai nevirškina, tai ir visas kumas susilpnėja. Žmonės dejuoja kad šios gadytės žmonija yra silpnėsnė už prabočius. Na ir kaip žmonės gali būti druti, kad alkoholis jų vieką suėda. (Nevien alkoholis Red.) Mūsų prabočiai mat negerdavo alkoholio tai ir druti buvo. Juk silpnų alkoholikų tėvų, vaikai gema dar silpnėsniai.

Toliaus, alkoholis kartu su krauju išgauna i smegenis ir viso kuno dirksnius. Plonutį dirksnį alkoholis suėda kone visiškai. Nalaimingas girtuoklis tampa suerzintas, piktas, susvaigin-tas ir pameta visai protą. Jo svajonės, jo protas ir atmintis pavirsta i kvailumus. Taigi ar girtuokliavimas nėra saužudystė? Juk girtuokliui mirtis ant kiekvieno žingsnio. O kiek tai blogo atneša alkoholis visuomenei! atsiminus, tau net plaukai ant galvos stojasi!

Kiek tai jaunų gyvasčių turinčių geriausius talentus. pagarbą ir pasiekimą pakirsta džiuvos iš priežasties alkoholis!

Kiek tai tėvų ir motinų kurių visa paguoda, visa vil-tis ir didžiausias turtas buvo vaikai, nužengė be laiko i kapus iš susigrauzimo ir gėdos nuo pasileidusio girtuoklio sunaus! Argi tai ne alkoholis kaltas?!

Kokia tai milžiniška nususkaitoma daugybė moteriškių, kurios atsidavė, savo numilėtam vyrui visa širdžia ir siela, o dabar pavertos i verges, pasiliko vien, su sudraskyta ir su sopan-čią širdžia! O per ką? Per alkoholį!

Mēs motome milijonus vaikučių, kurie turėtų būti

mūsų namuose sulinksmiais veideliais lig aniolėliai, bet nunai toji mūsų grožybė, o ateisiančių laikų viltis, tapo paversta i suplysusius purvinus mažučius sutvėrimėlius, pagadintus po iškėme suardyto gyvenimo namuose. O kaip? Su girtuokliavimu!

Yra žmonių nuodugniai tyrinėjusių kalėjimus, darbnamius, ligonbučius, beprotamius ir kitokius pataisos namus, ir įsitikrino kad nelaimingieji randasi tenai iš priežasties alkoholio.

Žmonės matė ir mato visokius politiškus ir sociališkus judėjimus, daugėlis skambėjo garbėje po visą pasaulį bet pavirto i niekus o ant galo net pavirto i pajuokos. aukas. O per ką? per gėrimą, per alkoholį. Per alkoholį žusta pilni energijos vyrai, žusta tukstančiai kudukėlių, įsiai pradžio tiek daug moterų ir šeimynų; pražus ir mūsų tauta, jeigu tik nestosme, suvienitomis spēkomis kovon su alkoholizmu.

Negana ka alkoholis išrovė iš nagų Lietuvai ir Lenkijai neprigulmybę, bet dar vis nepaliuna naikinės mūsų krutines tėvynės meilę; nepaliauna dauginės tautos išgamų, ir nepaliauna naikinės, mūsų prabočių taip numylėtą, dorą!

Žmonės tai atjaucia labai gėrai; tikta! Jų akli nemato prežasties, o kaltina kapitalistus, netikusį šio pasaulio surėdimą ir t. t.

Neišgelbės mus socializmas, nepalengvys mūsų gyvenimo kapitalas, jei liksim girtuokliais neišganyms mus nei religija. Nesugrąžis mūsų tautai liuosybės nei: marksizmas, nei anarchizmas nei kitokie "izmai" jei liksim ir ant toliaus alkoholio vergais!

Viskas šiam pasaulij išrodo tamsu, o ateitis dar tamsesnė. Vienatinė tik viltis džiugina kiekvieno tėvynainio širdį, kad išsiran-da iš lietuvių tarpo, daug drąsių kareivių pasirengusių visuomet kovoti su didžiausiu šio pasaulio priešu alkoholiu. Lietuvoje pirmutinis alkoholiaus priešas ir didis Blaivybės Platintojas buvo Viskupas Motiejus Valančauskis. Dabar jojo pėdomis sekdami, varo neu-nuilstančiai tą taip sunkią kovą gerb. Kunigai ir šiaip jau inteligentai.

Čia Amerikoje lietuviai ir gi nesnaudžia. Štai tris metai atgal susiorganizavo Lietuvių Rymo Katalikų Pilnujų Blaivininkų Amerikoje Susivienijimas. Šita jaunutė organizacija plėtojasi, leidžia šaknis i visas puses ir didinasi kasdieną. Tas parodo, kad lietuviai nepasilieka užpakalyje kitų civilizuočių tautų.

Blaivybė nėra naujas daiktas. Jijė gyvavo net daug metų pirm užgymimo Kristaus.

(Toliaus bus).

LITHUANIAN WEEKLY DRAUGAS [THE FRIEND] Published Every Thursday

Lith. R. C. Priests' Ass. --- Publishers.
2634 West 67th Street, Chicago, Ill.
Telephone Englewood 9611

All Communications must be addressed to:
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Visas korespondencijas, raštus, pinigų už prenumeratą, darbus ar apgarsinimus, visada reikia siųsti šiuo adresu:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67TH ST., CHICAGO, ILL.

Redakcija pasilieka sau teisę išimti, trumpinti arba atmeti visus prisiųstus raštus.

Laikas ir vieta raštų talpinimo prieda nuo redakcijos.

Atmetieji rankraščiai nėra grąžinami redakcijos lėšomis.

Rašyti reikia tik ant vieno puslapio, paliekant plačius tarpus tarp eilučių. Popierius nėra ko gailėti, nes korespondentams ir bendradarbiams rašant ant abiejų pusių, da-gi sunkiomis raidėmis, redakcijai labai dažnai prisieina perspausdinti atsiųstus raštus.

Norint, kad raštas tilptų artimiausiam numerioje, rankraštis reikia pristatyti spausdintuvėn ne vėliau, kaip 9 valandą išryto antradienyje (utarninke).

Tautos Reikalais.

Jei tautą paimsime kaip organizmą, arba da geriau, jei ją prilyginsim žmogui, tai pamatysime, jogei jis, nors iš daugelio sarių sudėtas, bet rupinasi apie vieną: gyvastį ir jos palaikymą. Nors kuno sarių uždariniai skirtingi, akis daro vieną, o ausis kita, bet kada pavojus gresia, nors vienam iš jų, tai visi vienybėje gina kits kitą ir visų bendrą turtą-gyvybę. Tokiam susipratimui reikalinga yra išmintis, kaip pas žmogų, arba bent nuovoka, instinktas, kaip pas gyvulius.

Prie tautos reikalų einant reik pripažinti jogei toks tautiškas bendro reikalo bendro gyvėbės palaikymo supratimas Lietuvoje jau žymiai yra pakilęs, nors plačių minų dar nėra apėmęs. Jau tenai tveriasi draugovės žemės nuo svetimaučių išpirkiniai, mokyklų steigimui. Tautos gyvybės reikalus išreiškia ir gvilde-na daugybė rimtų laikraščių. Tokį rūpestį matant auga viltis, jogei Lietuva susilauks geresnės ateities. Prie to tėvynės pakėlimo ir mes kiek tiek prisidėdam nors savo centais, ir iš to mums džiaugsmas.

Tačiau likimas lėmė mums Amerikoje apsigyventi. Atkėliavo čia šimtai tukstančių mūsų brolių, didžiūna jų ant visados. Neapsigyveno vienoje vietoje, bet pasklido plačiai. Ačiu parapijoms, didžiausia išeivių dalis susitelkė į daugumą tvirtas kuopas, kurias lietuviškoji Amerikos spauda vienija į kruvą ir daro taip sakant Amerikos Lietuvą ar bent aiškiai išskiriamą ir pripažintą lietuvių tautą. Tai darbo žmonių tauta. Kiekvienas iš ateivių turėjo vargti ir sunkiai dirb

ti, kol sau užtikrino kiek tiek nuo aplinkybių neprigulmingą padėjimą. Jei kur, tai svetimame krašte žmogus vienas sau jaučiasi silpnas, be pajėgos. Todėl, kad susistiprinti, lietuviai išeiviai padavė kits kitam ranką ir sutvėrė draugijas. Jų pirmutinis tikslas buvo turėti pašalpą ligoje, mirus palikti pagalbą našleim ir našlaičiams, apsaugoti, taip sakant, jų gyvastį. Nei viena bet iš tų draugijų nepasiekė taip žymaus narių skaičiaus, kad galėtų atstovauti lietuvių tautą Amerikoje ir plačiau apsupinti žmonių reikalus. Tveriamas paskutiniomis laikais pašalpinis Draugijų Susivienijimas prie to tikslo eina, bet, ne sparčiai. Tautiškosios vienybės reikalo su pratinas Amerikos lietuvių da neapėmė. Mūsų broliai išeiviai da tik stengiasi prie ko nors bendro prieiti net ir paprasto gyvenimo reikaluose.

Ką gi bekalbėti apie tokią draugiją, kuri būtų Amerikos lietuvių tautiško susipratimo išreiškėja ir jų ateičia plačiai rūpin-tys? Tokios draugijos kol kas nėra. Buvo bandymas ją sutverti. Tam tikslui buvo suauktas lietuvių kongresas septyni metai atgal Wilkes Barreje, suorganizuoti lietuvių katalikų Federacijai. Tačiau iki šiol Federacijos, tikroje žodžio prasmėje, nesutverta. Vėliau buvo da pora kongresų, kuriuose šis tas visuomenei naudingo buvo nutarta, bet organizavimui Federacijos, kuri išskirtinai Amerikos lietuvių reikalais rūpintųsi, mažai kas buvo padaryta. Tokia gi organizacija mums butinai reikalinga. Duokim, paskutiniame kongrese buvo nutarta steigti lietuviams augstesnęją mokyklą, kolegiją. Au kas jai rinks kun. J. Misius.

Labai gerai. Tokia mokykla mums, be abejonės, labai reikalinga. Bet fondą sutvert jos pastatymui ir užlaikymui — tame visas keblumas. Čia tvirta tautiška organizacija kaip tik reikalinga. Tėbunie Slavokų "Jednota" Amerikoje mums tame pavyzdžiū. "Jednota" skaito per visą 30 tukstančių narių ir kiekvienas narys moka kas mėnuo mokyklai reikalams 10 centų. Tie maži dešimtukai padaro į metus gražią sumą apie 35 tukstančių dolerių. Tais pinigais jie apmokėjo mokslo lėšas kandidačių į jų Sv. Kirilo ir Methodijaus Seiseris mokytojas, nupirko farmą Middletown'e, Pa., už \$35 tukstančius ir šmet turėjo ten pašventinimą savo Seserų Vienuolyno pastatyto už \$200 tukstančių. Ten jie statys da našlaičiams prieglaudą. Ir jiems tas nesunku. Tokie vyrai gal lengvai ne tik kolegiją įsisteigti, bet da pagelbėti neturtingesniems parapijoms ir mokykloms pastatyti. Šitai kokia organizacija mums Amerikoje reikalinga, vistic ar ji Susi-

vienijimu ar Federacija vadintų. Ir ar vienu ar kitu keliu mums reik butinai prie to susipratimo eiti. Gal buti įvairių nuomonių lietuvių, bet visi su tuo sutiks, jogei Amerikoje tik lietuviška mokykla gal lietuvių vaikams lietuviškai išauklėti. Mokyklų reikalą pridera remti visiems be pažvalgų skirtumo. Nepri- valome tame dalykė tarp savęs niauties, kuomet at-eityje visiems Amerikos lietuviams vinokis pavojus gresia-ištautėjimas.

Lietuviams gi katali-kams da ypatingai reikėtų rūpintis savomis mokyklomis. Pasilikimas lietuviams mums net reikalingas kad buti katalikais. Kam nors gal tas ir keistai kiek išrodytų, bet taip ištikro yra. Savo kalbos atsižadė-jimas, tai pavojingas tikė-jimui žingsnis. Tokio tvirtinimo pariparodymui paduo-du labai idomia katalikų statistiką Amerikoje.

Katalikai Suv. Valstijose.

Jo Mal. Pittsburgo vyskupas Canevin, išeinančia-me New York'e laikraštyje "Truth", balandžio mėn., 1912 m. stengėsi pariparodyti, jogei nuostoliai Ameri-kos katalikų cilėse labai ne-žymūs. Koks koresponden-tas laikraštyje "Fortnightly Review" pasirašęs var-du "Katalikų Misijono-rius" jam atsako nume-riuose 15 lapkričio 1912 m., ir 1-me ir 15-me kovo mėn. 1913 m.

Vyskupas Canevin sten-giasi parodyti, jogei visa imant, katalikų Suv. Valstijose negalėtų šiandien daugiau būti, kaip kokia 18, 843, 320. Dabargi skaitoma 14, 618, 701, o gal ir dau-giau, todėl, anot jo, katali-kų nuostoliai apie kuriuos kalbama, negal buti dideli.

Tuo tarpu Vysk. Canevin neima skaičium atsivertėlių į katalikus, kurie, jis sako yra daug skaitlingesni Ame-rikoje, nei kur nors Euro-poje. Paskui, kad prieiti prie savo skaičiaus, jis pri-leidžia, be atsakomo pripa-rodymo, jogei nuo 1800 m. iki 1900, 40 imigrantų nuo kiekvieno šimto turėjo grįs-ti savo tėvynėn arba pirm laiko mirti. Nesigilinant į tų dviejų laikraščių ilgus apskaitymus, pažymesime čia vieną dalyką. Vysk. Canevin pats pripažįsta, jogei nuo 1840 m. iki 1890, katalikų imigrantų buvo 55 nuosimtis. Tarp 1890 m. ir 1910, tasai nuosimtis svi-ruoja tarp 47 ir 52.

Toliau visų yra priimta, jogei pas katalikus gimimų skaičius yra didesnis, nei kaip pas protestantus. Jei tad Bažnyčia Suv. Valsti-jose neturėjo nuostolių, jei ji eina pirmyn, jei priima daug atsivertėlių, tad nuo 1840 m. katalikų skaičius, turėtų buti bent lygus ne-katalikų skaičiui.

Žmonių gi skaičius Suv. Valstijose nuo 1840 m. iki 1910, pasididino 75-iais mi-lijonais, tai yra iš 17,069, 453 užaugo iki 91,972,267.

Katalikų skaičius turėjo tad pasididinti bent 40-čia milijonų. Jis gi pasididino tik 14 milijonų, pereinant iš 681,254 į 14,618,761, tokiu būdu bent 23 milijonai tu-rėjo Bažnyčiai žūti.

Žuvo 25 milijonai, liko 15 milijonų, iš kurių 6,854,838, pagal Vysk. Canevin ir val-diškąją statistiką, gimė ne Amerikoje. Nuo 1850 buvo skaitoma Suv. Valstijose 2 milijonai apostatų, ypač airių.

P. M. Ford, redaktorius laikraščio "Irish World" New York'e, 1874 metais rašė, jogei turėtų buti 24 milijonai katalikų, ant 38 milijonų visų gyventojų skaičiaus. P. M. Cahensly didelis imigrantų globėjas, 1891 m. skaitė katalikų nuo-stolius ant 16 milijonų, o 1894 vyskupas Trentono McFaul net iki 30 milijonų.

Prie tokių skaitlinių reik-prieiti, kaip rašo tasai "Katalikų Misijonorius", jei gvildensime šį klausymą be tautiškosios puikybės, kuri taip rakinai padaro spangais ir į didžiausias klaidas veda, be atsižvel-gimo į viešąją nuomonę, is-toriją o ypač Rymą.

Nuosolių priežastys buvo tankiai nurodomos. Vysk. Canevin ir "Katalikų Mi-sijonorius" nemaža jų iš-skaito. Anot Pittsburgo vyskupo nuostoliai yra ypa-tingai iš priežasties bažny-čių ir kunigų trukumo, ap-aštališkosios dvasios stokos amerikoniškojo naturalizmo ir maišytųjų moterys-čių. Maišytųjų moterysčių skaičius Suv. Valstijose nėra gerai žinomas "Katali-kų Misijonorius" sako, jo-gei neretai atsitinka para-pijos kur ant 100 vestuvių, 30 iki 40 esti maišytu.

Pagal gi "Messenger of the Sacred Heart" (Rugp. 1905, I. 179), maišytųjų mo-teryčių vaikai, antroje ar trečioje gentkartėje virsta protestantais.

Viešųjų mokyklų be tikė-jimo mokslas, prirengia taip-pat netikybai dirvą.

Kad išaiškinus nuosto-lius, vysk. Canevin taip-pat nurodo apšvietimo stoka pas emigrantus lotynų ra-sės, ypač Italus — "tik iš vardo katalikus, nepažis-tančius tikėjimo, Bažnyčiai neištikimus; visai jau ki-tokie, jis priduria, katali-kai iš šiaurinės Europos".

Kaipu priemonę tikėjimo palaikymui "Katalikų Mi-sijonorius" nurodo reika-lą gerų katalikiškųjų laik-raščių. Suv. Valstijose ka-talikiškieji laikraščiai ang-lų kalboje yra mažos svar-bos. Yra čia septyni katali-kiški dienraščiai prancu-zų kalboje, trys lenkų, du vokiečių, vienas čekų ir nei vieno nėra anglų kalboje.

Ar ne apgailėtinas daik-tas išgirsti iš lūpų gerų ka-talikų žodžius: "Ah! juk dienraščiai (suprask pro-testantiški) yra labai ge-ri!" ("Christian Family" vol. VIII, no 10.) Anot "Katalikų Misijonoriaus" džiausia katalikų Bažnyčios nuostolių priežastis Ameri-

koje yra tai įtekmė angliš-kosios kalbos, kalbos protestantiškos, kuri vi-sur protestantizmo dvasi-ą įveda: į literatu-rą, į viešuosius kny-gynus, į dienraščius ir vie-šojo gyvenimo santykius.

Materijalizmas arba žemiškame gyvenime pasken-dimas, maišytosios motery-stės, atšalimas tikėjime ir jo atsižadėjimas yra papais-tos ir apverktinos pasekmės tos kalbos vartojimo.

Dalykų stovis ištikro rodžias patvirtina "Katali-kų Misijonoriaus" žodžių teisybę. Ką vysk. Canevin nesakytų, bet Airiai, ang-liškai kaibantieji, rodžias labiausiai buvo užgauti tais netikybės ir apostazijos nuodais. Apskaitoma, jo-gei dabar Suv. Valstijose yra 30 milijonų Airių (Cath.eneyc. vol. VIII, I. 136)

Iš kitos pusės imant Ai-riai, į Suv. Valstijas atėję, didžiūmoje buvo katalikai. Apie 1840 metais, didžio-sios Airių emigracijos laikų katalikų buvo 80 ant šimto. Šiandien turėtų buti Suv. Valstijose 20 milijonų Airių katalikų. Ištikro gi nei 6 milijonų nėra, tai yra ket-virta dalis to, kas turėtų, buti. Antroji Airių karta, šioje šalyje, apleidžia pa-prastai katalikų tikėjimą", kaip rašė 1887 m. p. John Hull ("The Chatauquan Magazine, spal. 1887.)

Airiai gana tvirtai statė-si priešai protestantizmo dvasi-ą kal užlaikė savo ypa-tingą kalbos akcentą, va-dinamą "brog" kuris jiems priminė Irlandiją, ir bu-vo, taip sakant, katalikiška Irlandijos kalba.

Bet ilgainiui, Amerikos geroje suvadžiotoi, nesigai-lėjo Irlandijos ir pametė sa-vo ypatingą angliškos kal-bos tarmę.

Po Airių greičiausiai į amerikiečius išvirto vokie-čiai ir jie tap-pat daugiau nei kiti nukentėję. Vokie-čių katalikų skaito Suv. Valstijose tik 2 milijonų, kuomet jų turėtų buti bent 8 mil. Tačiau jų nuostoliai sumažėjo, kuomet jie įvedė pas save stabias vokiečių tautiškasias organizacijas. Italai be stiprių organiza-cijų greit amerikanizuojasi ir lengvai pasiduoda protes-tantams.

Prancuzai, kurie ištiki-miausiais buvo savo kalbai, pasiliko taip-pat tvirčiausiais katalikais. Jų apie 2 milijonai išėjo iš Kanados ir apsigyveno daugiausiai šiaur-rytinėse valstijose ir Naujoje Anglijoje. Jie dide-lių nuostolių neturėjo išsky-rus tuos, kurie savo, prancu-zų, kalbos išsižadėjo.

Jei katalikai labiau prisirišę prie savo kalbos pasi-leika ištikimėniais ir tikė-jimui, tai kaip gi visokiais būdais neremti ir nepalaikyti jų tautiškiųjų ypaty-bių, papročių ir įstaigų.

Kanados prancuzai-vys-kupai taip ir pasielgia. Kiek vienos tautos susitelkusį žy-mesnį žmonių būrį organ-izuoja į atskiras parapijas,

Sveikatos Skyrius.

Dr. A. L. Graičūnas.

Dr. A. L. Graičūnas, mēlu noru duos atsakymus "Draugo" skiltyse higienos ir sanitarijos klausimus, kaip apsaugoti nuo ligų. Jei-gu būtų stoka vietos, ar į kokius klausimus netiktų atsakyti per laikraštį, tai bus atskama išskais tik tuomet reikės prisikviti ad-resas ir kramo ženklielis. Dr. A. L. Graičūnas, netatys diagnozios ir norais receptų pavielesms asmenims jų ligoje; todėl į tokius reikalavimus ne bus atakoma.

SPJAUDYMAS.

Aš girdėjau žmonės kal-bant, kad jie pritaria ir pa-rėmia agitaciją "prieš spiau-dymą", bet tai privalo bu-ti pagal jų protavimo pri-taikoma vien tik prie Džio-vo. Bet kitiems nusispio-vimas ant aslos, sienos ar gatvės privalo buti pagal jų daleistinas, kadangi jo-kios užkrečiamos ligos ne-turės.

Jau tikrai yra priparo-dyta ir neužginčijamas fak-tas, kad aslos šiukšlėsė, gatvės dulkesė ir šiaip or-dulkėsė, tankiai yra randa-ma gyvų tuberkulozo ba-cilų. Džiovininkas nepriva-lo spiaudyti bet kur, tas tie-sa; ir jei jis iš savo geros valios to nenorėtų padary-ti, tai jis privalo buti per-teisma priverstas tai daryti. Tai tik su džiovininku.

— O kaip-gi su kitais? Džiova jau galima pasaky-tinuveikta. Skaitlius džio-vininkų spiaudymo maži-nasi vien dėlto kad mažiaus-ya džiovininkų ir tie ku-rie turi Džiova yra ganėti-nai persergėti, kad saugo-tųsi užkresti kitų.

Spiaudymas užkrečia ir padaro uždegimą plaučių (Pneumonia) ir slogas ir daugel kitų ligų. Uždegimas plaučių šiandien dauginasi. Dešimtis metų atgal Dr. Reynaldas pavadino užde-gimą plaučių "Kapitonų vyry mirties" (The captain of the men of death.)

Paskutiniųjų dešimčių me-tų begyje toji mirtinga li-ga taip pasidaugino kad šiandien jau lengvai užsitar-navo vardą "Pulkininko".

partraukia kunigus iš jų tėvynės, paragina juos da-ryti savo kongresus, steigti laikraščius ir tautiškasias draugijas.

Šitaipos tautos meilė virsta galinga pagalba ti-kėjimui.

Be abejonės ateiviai tur-ismokti kalbą tos šalies, kurioje gyvena. Bet savo kalboje reik ir toliau jiems melsties. Šitaipos ateiviai bus geri katalikai ir, joku užlaikyt savo mokyklas reikalauti jų savo tautos ir tikėjimo vardu, steigti jas, siųsti mokinties savo vaikus ne kur kitur tik į savo mokyklas. Platinti kuo plačiausiai tarp lietuvių tą susipratimą ir nesiliauti, kol nepasirūpinsime savo kalbos ir tikėjimo palaiky-mui reikalingiausiųjų įstai-gų.

Tad dvi neapsakomai svarbi priežastis verčia mus lietuvius Amerikoje vi-somis pajėgomis jungties į tautiškąją vienybę, sau-goti ir užlaikyti savo gra-žią kalbą, o su jos pagalba ir savo tikėjimą. Remti ir užlaikyti savo mokyklas

Toks čiaudėjimas ne tik kad aukštai ore yra nepa-geidaujamas bet neretai ir ant žemės. O jo apsisau-gojimui yra gana prasta re-cepta. Paspaust reik pirštu viršutinę lūpą toje vietoje kur susijungia su nosimi, oo neužilgio susierzinimas vi-duje nosies aprims ir čiaudėjimas dings tenai, iš kur jis pradėjo atsirasti.

Ivairios Zinutės

Čiaudėjimos pavojus.

Tarp kitų pavojų, kurie ty-ko ant gyvėbės žmogaus skrajojančio plačiose oro erdvėse ypatingai svarbią vietą užima... čiaudėjimas. Ištikro, tasai mažas žmo-gaus kuno sukrėtimas, ku-ris ant žemės išrodo biškį juokingu, augštai, už kokių trijų tukstančių pėdų ore, gal baises pasekmes turėti. Sujudimas, kurį galva sutei-kia kunui, gal buti priežas-čia klaidingo mašinos pakrei-pimo ir numesti žemyn. Viens aviatorius pasakojo laikrašininkui, jogei mirtį buvo turėjęs po nosia iš nu-sičiaudėjimo ne laiku mat orlaivis, kokiam tarpui, pa-sidarė nesuvaldomu.

Toks čiaudėjimas ne tik kad aukštai ore yra nepa-geidaujamas bet neretai ir ant žemės. O jo apsisau-gojimui yra gana prasta re-cepta. Paspaust reik pirštu viršutinę lūpą toje vietoje kur susijungia su nosimi, oo neužilgio susierzinimas vi-duje nosies aprims ir čiaudėjimas dings tenai, iš kur jis pradėjo atsirasti.

Kučia.

Vertė A. Matutis.

Morta šluostė torėlkas; Bob'as paėmė Tomuką prie savęs, o mažieji statė kedės prie stalo dėl visų, neužmiršdami apie save ir užėmę savo vietas, lietušiomis sausius šaukštus, idant nepasiduoti pagundai ir dienoje taip iškilmingoje nepadaryti sau gėdos sūg laizant. Pagalios su rengta valgiai, — sukabėjo malda; poni Cratchit'ienė rūpestingai apžiūrėjo peilį, pamėgino jį ant nago ir atidarė ant puikiai perpjovus. Šaltinis obuolių ir grūšių ištryško garo debesiose, ir visi šukterėjo. Lai gyvuojai!

Pagalios buvo tai nepaprasta antis, visai išrinktinė. Bob'as davė žodį, jog neatsimena nieko panašaus. Ką gi bekabėta pas kepintą, kuomet ją pamatė? Visi gyrė ir kalbėjo apie jos ttrapumą, kvepėjimą, pigumą ir kitus privalumus; subulvėmis ir sūsu galėjo užtekti dviems šeimynoms. Tas teisybė — tarė poni Cratchit'ienė, patėmėjusi karkeno tarleko neapgraužto kaulelio likutį. Panelė Belinda permėnė torielkas, o poni Cratchit'ienė prisilino ant valandėlės, idant be liudytojų atidaryti leguminę ir išimti jį ant pusludžio. Buvo tai nemenkas jos susijudinimas. Nugė, nenusisek — visas išsiskleis išemant! O gal vagis kamynų įlindo ir pavogė brangų gardumyną? Visko galima tikėtis ant šios žemės. Tai būtų baisu! Ne, ne, tai tikai juokai.

Leguminas puikiausiai nusisekė. Tirštas garas net veržėsi, — kaipgi puikus kvepsnis išsūtinto skalbino! (mat leguminas? buvo apvyniotas servete.) Koks gi kvepsnių mišinys, kartu primenantis piragačius ir artimą skalbiklę.

Tai, bent valgis! Poni Cratchit'ienė inėšė jį paraudusiu veidu, padoriai nuleidžiant akis: nesuliginamas, panašus į šaukštelio bolę, kietas, brandus, plaukiojantis ugninio apkausto ežerė, įpapoštas žalia eglaitės šakute — kalėdų vilijos atminčiai.

Zavejantis leguminas! Bob'as Cratchit'as iškilmingai apreiškė, jog nuo jungtinių dienos panašus arkiveikalas dar neišėjo iš jo žmonos rankų.

Užbaigė vakarienę, nuėmė staltes, pataisė ugnį kaminelyje, "Grogas" Bob'o prirengtas buvo puikus. Ant stalo uždėjo obuolius, dvi apelsinus, o į pelenus įmetė kaštany saują. Visa šeimyna pusiaratu apsedo kaminėli, priešais Bob'ą sustatė visos šeimynos kristalus, butent — dvi režtas stiklines ir du drožtu puodukų nuo mineralių vandenių. Kągi tas kenkia? "Grogas" skanus buvo taip pat, kaip ir iš sidabrinių taurių. Kaštanai sprodo žarijose. Bob'as atsistojo, pakėlė ir aukštą pripildytą puodelį ir tarė:

— Linksmių švenčių, mano vaikai! Dieve, duokite mums sveikatą laimingai laukti ateinančios Kalėdų vilijos!

— Duokite, Dieve! — atsakė visi vienu chorui.

— Duokite, mums, Dieve, visiems! — Užbaigė Tamukas.

Sėdėjo augštoje kėdėje prie tėvo. Bob'as laukė jį už mažos, sudžiuvusios rankutės, ir norėdamas jam tuomi parodyti ypatingą atjautą ir meilę. Kada mažutis atsiliepie, tėvui pasipylė asaros iš akių: priglaudė jį prie savęs ir bailiai apsidairė, tartum būtų prisirengęs ginti vaikutį prieš nematomą priešą, jeigu jis panoretų jį atimti.

— Dvasia! — Servogė tarė su nepaprastu susijudinimu, kurį rodė drebantys — balsas ar Tamukas gyvens?

— Matau apleistą vietą prie kaminėlio — dvasia tarė — matau ateityje, kaip Bob'as spaudžia ir apipyla bučiais ramstį, o nematau jo savininko. Jeigu mano įpėdins nieko nepermainys paveik-

luose, kurie man atsvaizdina, tai vaikutis numirs.

— Ne, ne, aš meldžiu! — Seroo-ge kalbėjo. — Meldžiu, apsaugokite jį!

— Kam gi? Koks gi nuostolis? Per tai sumažės nereikalingų žmonių prašalins perdidelį žmonių skaičių!

Serooge nuleido galvą žemyn, širdies dvi išsireiškia kurį ištarė saviems nepažįstamiems, — kenkiantiems aukai pavargeliams. Sujudintas ir perimtas buvo gėda ir galėsiu.

— Teiskie pats save, žmogau be širdies — tvirtai atsiliepie dvasia. — Teiskie savo piktžiaivimą. Tu nori nuspręsti, kas turi gyventi, o kas mirti? Tu? O Dievo akys gal mažiau gyvenimo esi vertas, negu silpniausias sutvėrimas, negu tas nelaimingas rašas! O Dieve, niekin kas kirmynas drįsta dyktuoti, gyvenimo ir mirties teises Tavo vaikams, savo broliams!

Serooge nusizėmė ir susijudinęs, apsilėjo ašaromis ir drebo, kaip apušeš lapelis. Staiga išgirdo savo pavardės ištartiną.

— Pono Serooge'o sveikata — Bob'as tarė, pakeldamas stiklinę. — Ar girdžiate? Sveikata mano principalo, nuo kurio prižiūriuvis ir atsisis ir ta iškilminguota. Saunus primipdes, labai šaunus ištirųjų! — poni Cratchit'ienė išužo paraudusi nuo piktumo.

— Norėčiau, idant čion pributų, duociau gi jam buvį ir atsiš! Abiejų, ar taip greitai užbaigtų puotą, kokią aš jam ištaisyčiau! — Mano mylima! — Bob'as tarė — vaikai! ... Kalėdų vilija!..

— Net gi Kalėdų vilijoje gėda gerti sveikatą tokio šykstuolio, godišio, tirono, akmens! Tu geriausiai žinai tą, mano Robertai, tu žinai, kaip savo apmąda giežia ant tavęs, kaip tau kraują iš gislų čiulpia!

— Mano gyvenimas! — Bob'as meiliai tarė — mano gyvenimas! Juk gi tai šv. Kalėdos!

Dėl tavęs galiu išgerti ir už jo sveikatą, priminant šiandieninę iškilnę. Linkiu jam linksmių švenčių, laimingų metų. Bet ar teisinga Apveizda išklausus mano linkėjimų dėl jo, labai abejoju.

Vaikai tėvų pavyzdžiu irgi padarė tokį linkėjimą, bet tylosis nenoriai Serooge buvo visos tos šeimynos baimė, o jo pavardė, it griausmo debsys, apniaukė per keletą valandėlių tą padorų būrį. Visų veidai buvo nuliudę. Bet už valandėlės — linksmumas sugrįžo. Bob'as apreiškė, jog turi Petriui neprastą vietą, kuri gali jam atnešti dvyliką šilingų į sąvaitę. Maži juokėsi, išgirdę, jog Petras uždirba, taip kaip tėvas, Petras giliai užsimintijo, suraukė kaktą, iškyšė priešakyn apykaklės ragus ir galvojo, ką padarys su pinigais, kuomet liks kapitalo valdytojų. Morta, vargšė siuvėja, apsakynejo, kaip sunkiai atlieka darbą, kiek valandų dirbą į dieną; džiugėsi, jog rytoj galės ilgaius pamegoti. Kalbėjo, jog pirm kelių dienų matėgriovienę ir jauną lordą, didumų ir visa išvaizda panašų į Petrą; Petras nutėbo ir iškilmingai pataisė apykaklę. Mintijo valandėlę, jog bėgas lordu. Pagalios Tamukas užniūniavo silpnai balseliu balladą apie suklydusį vaikutį, kurs tapo suiegu apipustytas.

Buvo tai žmonės prasti, neturtingi, visai negašni apsiejime; niekis iš šeimynos nebuvo puikus, apsidėję kukliai, net bėdinai, — jų išsitynuosius drabuzes švietėsi lopais, — vienok jautėsi laimingi, buvo dėkingi Dievui ir meilus žmonėms. Kada Serooge šalinosi iš jų grįtelės vydo, didėjo jų linksmumas kuomet dvasia krapino žavėtinu žibyntuvu kiekvieną kampeilį, kiekvieną ypatą. Ilgai stovėjo prieš Tamuką ir atsišalinamas, žiūrėjo į vaikutį su meile ir pasigailėjimu.

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

L. R. K. Federacijos Reikalai.

ticut'o valstijoje jau yra apsigyvenusių apie 200 lietuvių ukininkų. Martus kviečia kongresą išrinkti komisiją apžiūrėti tas kolonijas liepos mėnesyje.

Kun. J. Sutkaitis išreiškia nuomonę, kad be bendrovės ir kapitalo kolonijų įsteigti jokių būdu negalima. Kongresas turi pripažinti tokios Bendrovės reikalingumą, ir išrinkti komisiją, kuri ir įkurtų Bendrovę.

Kun. Pr. Serafinas ilgai ir plačiai aiškina apie American Realisation Co. ir pataria lietuviams prie jo prisidėti. Ilgi ginčai. Galop nutarta kolonizacijos reikalams sutvarkyti ir įkurti Bendrovei išrinkti komisiją iš 5-kių asmenų.

Dar tame dalykė norėjo ką kalbėti Dr. Graičūnas, bet pirmininkas aškina, kad dalykas užbaigtas. Komisijon išrinkti:

J. Miliauskas, kun. J. Sutkaitis, B. Vaišnoras, P. Obiecinas ir Agota Sutkaitė.

Moterų reikalai.

P-lė A. Sutkaitė skaito referatą apie moterų klausimą. Moteris seniau ir šiandien istorijoje užima žymią vietą. Moteriškė buvo šeimynos galva, šeimynos karalienė. Moteris raginda vo vyrus karėn ir drąsinda vo juos kovoje. Moteris davė pradžią chirurgijai, medicinai. Gaila, kad lietuviai mano, jog moteris neturi kišties į viešus reikalus. Federacija privalo padėti Amerikos moterims susiorganizuoti ir tokiu būdu prisidėti prie pagerinimo jų būvio. Rankų plojimas.

Dr. Graičūnas pataria išrinkti komisiją Moterų Sąjungos įkūrimui.

P. Miliauskas nori, kad kongresas pirma pripažintų tokios sąjungos reikalingumą.

Dr. Graičūnas pataria, kad moteris daugiau darytų namų švarumo ir rengtų paskaitas apie higieną.

Pirmininkas klausia atstovų ar Moterų Sąjunga yra reikalinga. Vienbalsiai pripažinta ją esant reikalingą ir naudingą.

Eina komisijos rinkimai. Į komisiją išrinkti: A. Sutkaitė (pirmininkė) J. Miliauskas ir kun. J. Vaišnoras (padėjėjai).

Ilgi ginčai apie pašalpą Moterų Sąjungos sutvėrimui. Galop kongresas nutarė dalyką atmeti. A. Sutkaitė ir J. Miliauskas protestuoja.

Eina pinigų paskirstymas. Lietuvių Informacijos Biurai Paryžiuje. kun. A. Kaupis inėšas, tapo paskirta iš Federacijos išdo 50 dol. "Moksleivio" fondan, P. Lapeliui davus inėšimą, paskirta 25 dol. Priešingų tam inėšimui buvo 18 atstovų...

Likusiai pinigai nutarta pavesti Tautos išdui. J. Miliausko referatas apie straiškus paliktas kitam kongresui.

tam kongresui.

M. Norkunas klausia kongreso, kokia ištikro privalo būti Lietuvių vėliava? Bet nutarta tą klausimą palikti išrišti istorikams bei L. M. Džai Vilniuje.

Kongresas atsistojimu išreiškia užuojautą Vilniaus lietuviams, kurie kenčia iš lenkų pusės didelių persekiojimų.

Nutarta užvesti Federacijos kningas (protokolų, finansų ir t.t.) kad viskas būtų tvarkoje vedama. Kningų įgyjimu pasirūpins Centro Valdyba.

5 p. m. padaryta pertrauka 20-čiai minutų.

IX. Posėdis ir paskutinis

Tapo pradėtas 5:20 p. m. Kun. J. Sutkaitis duoda inėšimą, kad pasibaigus kongresui, visos komisijos tuojau laikytų savo susirinkimus ir tartųsi apie savo priedermes. Inėšimas priimtas.

Eina ilgos diskusijos apie vietą kitam kongresui. Galop nubalsuota tapo: Kitas (IV) kongresas bus Chicagoje Rugsėjo pabaigoje 1914 m. Dienas paskirs Centro Valdyba.

Po to seka Centro Valdybos rinkimai. Centro Valdyba renkama slaptu balsavimu. Kandidatai ir prezidentus pastatyta: Kun. J. Misius ir kun. F. B. Serafinas.

Kunigas Misius gavo 41 balsą kunigas Serafinas 15 balsų.

Kun. J. Misius išrinktas prezidentu. Rankų plojimas, Kun. F. B. Serafinas išrinktas vice-prezidentu. Į sekretorius. K. Vaišnoras, kun. Jurgutis ir J. Stulgaitis.

Kun. A. Jurgutis gavo 30 balsų J. Stulgaitis gavo 21 K. Vaišnoras gavo 7 balsus Kun. A. Jurgutis išrinktas Federacijos sekretorium.

Rankų plojimas. Kasininku vienbalsiai apšauktas tas pats. B. Vaišnoras.

Į išdo globėjus pastatyta 4 kandidatai: Kun. J. S. Čepanonis, kun. J. Vaišnoras, P. Obiecinas ir Ji Miliauskas. Kun. Čepanonis gavo 42 balsu, kun. Vaišnoras 17, J. Obiecinas 33 ir Miliauskas 19. Kasos globėjais paliko kun. J. S. Čepanonis ir P. Obiecinas. Rankų plojimas.

Federacijos pinigus nutarta padėti bankon nuosimėjams.

"Draugas" išrinktas Federacijos organu.

Kun. A. Kaupo ir kun. J. Misiaus referatus nutarta apspausinti ir brošiūreles Federacijos pinigais ir išdalyti jas po parapijas

Kun. J. S. Čepanonis duoda inėšimą, kad kitas kongresas būtų ne dvi dieni, bet 3 dienas ar 4-rias, nes daug dalykų taip trumpu laiku negalima nuveikti. Priimta.

K. Krušinskas inėša, kad Centro Valdyba įsitaistytų sau metalinę antspaudą. Parašas antspaudė tovis pats, kaip an charterio yra. Priimta

Vietos atstovams padėkota atsistojimu už gražų priėmimą.

Padėkota atsistojimu ir kun. F. B. Serafinui už gražų kongreso vedimą.

Kongresas užbaigta malda 6:46 p. m.

Kongreso Sekretoriai.

P. Lapelis,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

Kun. M. Kazėnas,

KALĖDOS JAU ARTI IR TAVO CIMINĖS IR DRAUGAI TIKRAI TIKISI NUO TAVES DOVANOS

Dabar yra laikas siųsti jiems pinigų, kad jie gautų tai prieš šventes ir džiaugtųsi tuomi

Jeigu tu nori keliauti į seną šalį arba parsikviesti draugus ar gimines, atsimink, kad mūsų yra seniausia ir didžiausia laivakorėjų agentūra. Mūsų

duodame laivakortes ant visų linijų ir už žemiausią kainą. Mūsų mokame 3 nuosimėjus į metus už jūsų padėtus pinigų ir suteikiame knygtę veltui.

Tu gali pradėti taupyti su vienu doleriu. Negaišiuok, bet pradėk tuojau.

Mūsų išrandavosime tau apsaugos dežutę už \$2.50 į metus. Būki atsargus, ir nelaikyk savo brangių popierių ir kitokių dalykų manie.

Asimink, kad veikdamas su mumis tu veiki su banka, kuri yra PO VALSTIJOS PRIEŽIURA ir kurios turtas esti suvirš 5 milijonai dolerių.

PEOPLES STOCK YARDS STATE BANK

Ashland Ave. cor. 47th St., - Chicago, Ill.

Apgarsinimai.

KIEKVIEÑOJE LIGOJE.

Pirmasai gero gydytojo je yra žingsnis kiekvienoje ligoje yra išvalyti vidurus nes jo vaistai negali pasekmingai veikti, kol žarnose randasi dykos medžiagos. Šitos tai priežasties dėlei, mūsų dažnai esame atkreipę savo skaitytųjų atydą į Trinerio Amerinišką Kartaus Vyno Elixirą, kurį jie turėtų vartoti, kaip tikrai koksai nors sirgulivimas yra patėmytas. Jisai prigimtu būdu visiškai išvalo vidurius, be skausmo arba kokių nors kitokių nemalonių ir nenuspindamas ku no. Jisai taipogi paskatina virinimo organus dirbti, ir tokiu keliu kova už sveikatą yra paprastai išlošta. Jisai ištikrųjų yra pirmąją didelę pagelbą beveik kiekvienoje ligoje, ir ypatingai skilvio bei vidurių ligose. Išvalykite kuną bei laikykite jį švairiu, ir jūs išvengsite daugelio ligų. Aptiekos Jos. Triner, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Jeigu jums jūsų naminiu se reikaluose reikalinga geru linimento, pavelykite partiti jums Trinerio Linimentą.

"BIRUTĖ" ROSELANDĖ

Birutės draugija iš Chicago, rengia puikų vakarą nedėlioje, lapkr. 16 d. naujoje Strumilio svetainėje 156 E. 107 Str., kanpas Indiana ave.,

Scenoje statame M. Petrausko 2 veiksmu Meladramą BIRUTĖ Svetainė atsidarys 5 val. po pietų. Loši mas prasidės 7 val. vakare įžangą 35c. 50c. 75c. ir \$1.00

Į balių įžangą 25c. Choro ir orkestros vedijas p. A. Pocius, Šitas bus tai puikis siąs perstatimas kokio Roselande dar nebuvo nes lošime bus dainuojamą įžinčiausių artistų ir skaitlingo choro.

Tai tokis teatras, kokio savo amžiuje neužmirsite ir daugiaus nematysite. Todėl nepraleiskite geros progos ir ateikit su savo daugiais, o pasidžiaugsite ir nesigailėsite.

Kviečia "Birutė"

TEATRĄ R

MARK T WAIN. HUCKLEBERRY FINNAS

Apsysaka.

Vertė JONAS KMITAS.

(Tąsa)

Džimas susiraukęs suniurnėjo, kad toliau gal jam atsieis gerti kavą su tabaku, kad, girdi, turėsias tiek darbo, kaip niekad savo gyvenime. Šokinti žiurkes, laistyti dilgėlę, rašyti dienraštį, braižyti ant girnų parašus, tai, girdi, ne juokai. Tomukas subarė Džimą už nedėkingumą. Žmonės, girdi, visomis pajiegomis stengiasi, kaip čia ji tinkamai palinosavus iš kalėjimo, o Džimas to nesuprantas.

Džimas atsiprašė ir prižadėjo daryti viską be niurnėjimo. Gavę tokį prižadėjimą, mudu su Tomuku nuėjo gultų.

XXXIX.

Žiurkės. — Baidyklės. — Laiškai.

Ant rytojaus mieste nusipirkova žiurkių spąstus ir atkimsė didžiausią skylę kelnorė, pastatė jas ten į kokią valandą prisirinko apie penkiolika žiurkių. Padėję spąstus po lova, nuėjo gaudyt vorų. Bet tuomsyk mažukas Tamas — Franklinas — Benjaminas — Jeffersonas. Alexandra Phelpsas palindęs po lova, atidarė spąstus ir norėjo pamatyti, ar žiurkės išeis lauk. Žiurkės, žinoma išėjo, ir kada sugrįžova su vorais, tai radova tėtą Salomę užsilipusią ant lovos ir klykiančią nesavo balsu ir žiurkės šokinėjančias po kambarį. Gauti mušt tai gavome, bet mums labjausia gaila buvo žiurkių, nes nors antrusyk užstatėva spąstus, jau tokių gražių nepagavom.

Prisirinkova puikių vorų, vabalų, varlių ir kirmėlačių. Norėjo pasiimti ir širšių lizdą, bet negalėjo va įgriebti. Širšės buvo namie. Prisigaudėvo taipgi porą tuzinų žalių, ir, kadangi tai buvo vakarienės laikė, palikova juos žakė po lova ir nuėjo vakarieniauti. Bet neperdučiai užrišova žakę ir — staiga valgomoji knibždėte knibždėjo žaličiais! Jie karstėsi ant sienų langų ir lubų. Bematant koks dryžas žaltys nukrito į vieną, kitą torielką, arba užsikorė kam ant kaklo. Visi pradėjo klykti, bet ką darė teta Salomė, tai sunku ir apsaityti. Ji baisiai nekenė žalių, o kada jie pradėjo landžioti po stalą, tai tetutė sukėlė tokį riksmą, kad ir Jerikoj būtų girdėt. Teko mums visiems, bet daugiausia dėdei Silui, tarytum jis tame buvo kaltas. Jie taip įbaugino teta, kad budavo paskui, jeigu kuom minkštu pakutėsi išnetytų jos kakla, tai teta taip pašokdavo, kad rodos išlips iš savo pančekų. Dar nemačiau tokios moteriškės. Bet Tamas tvirtino, kad jos visos tokios.

Braugiai tas mudviejm atėjo. Gaudavom perti už kiekvieną žaltį, kurs parėjo tetai Solomei į kelią. Bet nepaisėva mušimo. Didesnė bėda buvo vėl surankioti žaličius į žakę. Galų galė juos sugaudėm ir visą pulką žalių, vabalų ir vorų nunešėm į Džimo budėlę. Ten tai buvo gužynė! Džimas žaidė su jais kaip mokėjo, bet vargšas negalėjo užmigti. Lovoje, šalia girnų akmens, tiek buvo svečių, kad Džimui vietos nebetėko. Idomiausia, kad tie visi sutvėrimai niekad nemiegojo tuo pačiu laiku vorams ir kirmėlėms užmigus, žiurkės trankėsi po stubelę ir kandžiojo Džimo blauzdas. Žiurkėms užmigus, žaličiai landžiojo po visas pakampės. Kada, budavo, žiurkė įkandė Džimui į koją, tai jis turėdamas šviežio rašalo, rašydavo ant marškinių dienraštį. Atliekamui laiku nabagas kalė ant girnų parašus ir skambino ant sudriunusių kanklių. Skundėsi, kad per daug turi darbo. Nei už pinigų, girdi, nenorėtų daugiau buti kaliniu.

Per tris savaites visas ejo puikiai. Džimas rašė dienraštį, kalė ant akmens parašus, žaidė su žiurkėmis ir vorais. Mudu perpojėva lovos kojas ir, sulig sūrties, druozles suvalgėva, nuo ko per kelias dienas turėjo vidurių sopėjimą. Dėdė Silas buvo rašęs apie Džimą į Naujojo Orleano plantaciją, bet atsakymo, žinoma, negavo, nes tokios plantacijos visai nebuvo. Tada žadėjo pagarsinti Orleano ir St. Louis'o laikraščiuose. Mudu nusigandova, Tomukas sakė, kad reikia ką nors veikti, nes nedaug laiko tebeliekti. Dabar, girdi, reik phelpams pasiųsti laišką be parašo.

— O kam tas? — Paklausiau.

— Reika žmonės persergėti, kad arti pavojus. Tas galima padaryti laišku, arba per pasiuntinį. Kada Liudvikas XVI norėjo pabėgti iš kalėjimo, tai valdžiai atnėšė žinę tarnaitę. Męs galim panaudoti ir laišką ir pasiuntinį. Taipgi paprastai kalinio motina pasirėdo jo drabužiais ir liekti kalėjime, įsiai apsirėdęs motinos drabužiais pabėga. Galime ir tą šposą panaudoti.

— Bet kam mums rašyti laiškas, kad čia pavojus? Tegū jie patis suranda.

— Taip, bet jais negalima pasitikėti. Jie nuo pačių pradžių nieko neveikia, — męs turime viską atlikti. Jie tokie mulkiai ir storžieviai, kad visai nieko nemoto ir nesupranta. Taigi jeigu męs nepersergėsime, tai nieks mums nestatys kliučių Džimą pavogti, ir mūsų visas triušas nuėis niekams.

— Mano nuomone būtų geriausia pavogti jį be tokių kliučių, drįsau atsiliiepti, bet Tomukas tik suniurnėjo paniekinančiai.

(Toliau bus)

"DRAUGO" AGENTAI:

Paduodame žmonai surašę mūrų laikraščio agentų, pas kuriuos gerb. "Draugo" skaitytojai bei prenumeratoriai gali užsisakyti "Draugą" arba atnaujinti prenumeratą.

CHICAGO, ILL.

J. J. Polekas, 4608 S. Wood st., M. Valaskas, 349 Kensington ave. A. W. Radomski and Sona, 2257 W. 23 pl.

Galima nusipirkti "Draugą" kas savaitė už 5c. pas sekančius žmones:

A. Ramanaukas, 101 Oak st., Lawrence, Mass.
C. Kavolius, 47 Washington st., Cambridge, Mass.
Baleuskas, M., 119 Grand st., Brooklyn, N. Y.

"DRAUGO" SPAUSTUVĖJE GAU NAMOS SEKANČIOS KNYGOS:

1. Fabiolė arba Batnyčia katalikams. Parašė Kardinolas Wiseman, Vertė Vytautas. Labai graži apysaka iš pirmųjų krikščionybės amžių. Kaina \$1.00
2. Oliveris Twistas. Parašė Charles Dickens, vertė Jonas Kmitas. Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Kiekvienas norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, nesigailos pasipirkti šią knygą. 520 puslapių. Kaina \$1.00
3. Kodėl neturi išpašinties? Parašė kun. Aloyzjus J. Warol, J. D. Vertė kun. V. D. Didelis, naudinga knyga. Sumažinta vienos bedvių argumentų prieš išpašintį. Reikalinga pasiskaityti kiekvienam Amerikoje gyvenančiam lietuvui. Kaina 25c
4. Katriutė. Triveiksmis Dramos Pa veiksmais iš liaudies gyvenimo. Lenkiškai parašė Karvato. Vertė A. Vėgėlė. Eilės redagė A. Zalvaris. Labai tinka scena. Kaina 15c
5. Užkrečiamųjų ligų pavojus. Plietėjimo būdai ir kova su jomis. Parašė Dr. A. L. Graičunas. Knyga reikalinga kiekvienam šeimai. Ją perskaitę, žinosi, kaip pasisaugoti nuo daugelio ligų. Kaina 15c
6. Lietuvių Tautos Memorialas. J. G. brio įduotas tautų kongresui Londone. Labai įdomi knygtė. Pelnas iš šios knygtės eis Lietuvos Informacijos Biurui Paryžyje. I Dalis. Kaina 10c. II Dalis 10c.
7. Degtinė. Vienaveiksmis scena vaizdais. Lenkiškai parašė Kazimieras Goralevskis. Vertė A. Vėgėlė. Tinka blaivininkų rengiamiesiems vakarams. Kaina 10c
8. Trumpas Katekizmas. Be šito katekizmo engali apsieiti, jei mokini vai ky poterių. Kaina 10c
9. Apsvarstyti! Atlikusius misiją pa minkėlis. Parengtas iš gerbiamojo Tėvo Kazimiero, Kapucino, pamokėly. Šita knygtė labai reikalinga visiems, kurie giria Tėvo Kazimiero pamokėly. Kaina 10c
10. Katekizmas apie Alkoholių. Iš Prancūzų kalbos vertė J. P. Yra tai labai naudinga knygtė, kurią kiekvienas geras žmogus priivalo perskaityti. 32 pusl. Kaina 5c.
11. Tiesos žodis Socialistams. Parašė Kunigas. Šita knygtė parodo, koks yra mūsų socialistas ir koks ginklas kariauja su bažnyčia. Butina turi ją perskaityti. Kaina 10c.
12. Skriauda. Simelio Krūčio gyvenimas ir darbai. Labai juokingas aprašymas. Kaina 10c.
13. Ar Kristus turėjo brolių ir seserų. Perskaitę šią knygtę, galį drąsiai stoti į ginčus su bedviešais apie Marijos nekaltumą. Kaina 5c.
14. Vienolindė Luoma. Sykiu su trumpais patarimais apie pašaukimą kunigystėn. Iš anglų kalbos vertė kun. P. Saurusaitis. 196 puslapių. Kaina 25c.
15. Apaštalytės Maldos Statutas. Yra tai naudinga knyga organizavimui Apaštalytės Maldos Vienybėje. Didžiausias V. Jėzaus širdies Brolių 132 pusl. Kaina 25c.
16. Apaštalytės Maldos Pamaldos. Iš anglų kalbos vertė kun. P. Saurusaitis. Kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį maldos. Kaina 5c.

Reikalaudami minėtų knygų, pažymėkite knygos numerį ir vardą, o visada gausite tą, kurią norėsite. Agentams nuleidžiame didelį nuolaidą. Adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.

A. Ambut ir J. Enczeris

Užlaikome puikią krautuvę. Randasi dideliame pasirinkime šėverų, viršutinių ir apatinių marškinių, ir daug kitokių daiktų.

Taipogi parduodu LOTUS ir NAMUS ant lengvųjų išlygų. Ateikite pasiteranti.

4618 So. Western Ave.

Panacea.

Jeigu niekas negelbės nenustok vilties. Viltis yra viso amžiaus židinys; viltis žmogus gema, su vilčia keliauja visą gyvenimo kelionę. Panacea yra geriausias gyvenimo vadovas; išgydė tūkstančius žmonių, kurie visiškai buvo nustoję vilties. Panacea geriausias vaistas negalėjęs. Panacea gydo žemiau nurodytas ligas: Reumatizmą, astreizmą; vidurines pilvo ligas, uždegimą ausų ir tekėjimą iš jų, tekėjimą iš nosies, nemigį ir daug kitų. Panacea nėra patentuota vaistu, bet yra budas ikrastas Europiško daktaro. Galima gauti kiekvienoje aptiekoje. Kaina \$1.00 ir 25c. Jeigu regali gauti savo aptiekoje, rašyk tiesiog mums. Męs siunčiame aplink "Money Order".

Dr. Bode & Co.

4552 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

NEBO CIGARETTES

10 FOR 5c

Didžiausias iš jų visu

Valus — Skanus —

Uzganedinanti

Išimtinai rukymys tai yra "garbingai geri".

Tel. Yards 3162

Dr. A. L. Graičunas

GYDO ĮVAIRIAUSIAS LIGAS

3310 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS

...išliuosuoja flagmą!

Kiekvienam, kuris kenčia nuo kosulio, arba užkimimo, malonu bus sužinoti, kad

Severos Balsamas Plaučiams

(Severa's Balsam for Lungs)

išliuosuoja flagmą ir tuom pačiu steikia greitą palengvinimą. Jis yra geriausiai pritaikintas prie gydymo kosulio, užkimimo ir kitų panašių nesveikimų kvėpavimo organuose. Kaina 25 ir 50 centų.

Aptiekose. Reikalaukit Severos. Jeigu neturetu, parsitraukit stačiai nuo mus.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

Ar Skaiti Koda Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumeratorai kaštuoja metui tik \$2.00, pusel metų \$1.00.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Naudinga ir kiekvienam reikalinga užsisakyti

"KATALIKAS"

"Katalikas" yra 12-kos "slapių, didelio formato ir su "ja svarbiausių žinių iš Amerikos, Lietuvos ir iš viso pasviečio.

"Katalikas" vartams \$2, pusel metų \$1. Užsirašyt "Katalikas" galima kiekvienam laike. Rašykite tuojau, o gausite vieną "Kataliko" numerį pamatyti veltui.

J. M. TANANEVICZ,
3249 S. Morgan St., Chicago.

Lietuviškųjų Švento Kazimiero Seseru Seminarija CHICAGOJE.

Vienmolyne yra: prirengiamoji mokykla, aštuonių metų pradinė mokykla ir augstoji mokykla (High School). Lietuviškosios Seserų priima pas save mergaites mokytumui ir išauklėjimui. Seminarijoje prie reguliariojo mokslo, arba ir atskiriam, yra mokinama: muzika, pašy mas, siuvinėjimas ir taip toliau.

GEROS MOKINTOJOS. PIGUS UŽLAIKYMAS. Reikale meldžiama kreipties prie Motinos Perdėtinės šiuo antrašė:

Mother Superior,
St. Casimir's Seminary,
6700 S. Rockwell St. Chicago, Ill.

R. H. Morgan

Išdirbėjas Kėpurinių, Kukardų, Vėliavų, Antspaudų, Šarpy ir kitokių tam panašių dalykų.

Reikalauk Katahogo.

13 N. Main St., SHENANDOAH, PENN'A

JUOZAS LEŠCINSKIS
SENIAUSIA PIRMOS RYŠIES APTIEKA
visuomet prikrauta kaip vietiniu, taip ir užrubežiniu vaistu. Receptus išpildo uopuikliausia pigiausiomis ainiomis ant BRIDGEPORTO.
3315 Morgan Street, Chicago, Ill. Telephone Yards 9

TIKRAI LIETUVIŠKA APTIEKA
ANT BRIDGEPORTO
Kas reikalauja tikrų iš čistų gyduolių, šaukites ant sekio antrašo:
F. A. POSZKA
3121 So. Morgan Street Chicago, Illinois

DR. M. STUPNICKIS
Priėmimo valandos: nuo 8 ryto iki 11 ryto - nuo 5 vakare iki 8 vakare
3109 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILLINOIS Telephone YARDS 5032

FRED F. KLEKER
FOTOGRAFISTAS
Didžiausia Fotografijų Galerija ant Town of Lake. Tariam šiuo nušimti 1645 W. 47-th St., Chicago. Telefonas: Drovers 285

Du-kart Savaitinis Laikraštis "SAULE"
Jau 25 metai, kaip išėina kas U-tarninkas ir Pėnyčia. Prenumerata kasztuoja metams: Amerikoje \$2.50 metams, pusel metų \$1.25. Rusijoje ir Europoje \$3.50 metams, \$1.75 pusel metų. Rašykite žiadien, o gausite vieną numerį pasiūlyjimui dykai, adresuojant
W. D. BOCKOWSKI — CO.
Mahanoy City, Pa.

DR. S. BROWSTEIN
Valandos: 1 — 3 popiet ir 6 — 8 vakare.
Gydo pasekmingai įvairiausias ligas.
Telefonas 116, Westville, Ill.

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 So. Halsted St., - Chicago, Ill.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje. ĮSTEIGTA 1893 METUOSE.

PRIMA pinigų taupinimui nuo vieno Dolerio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą.
SKOLINA pinigų pirkimui ir statymui namų Chicago mieste.
PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvųjų išmokėsių.
PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.
ATVAŽIAVUSIEMS Chicago išskolektuoja jų pinigų paliktus kitose bankose.
ISMAINO ruskus pinigų ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant rusų.
SIUNČIA pinigų į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
PARDUODA šifortas ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.
PADARO Dovieennastis ir visokius kitus rejeentaliskus raštus gerai ir pigiai.
IR KITU miestu lietuviai gali pasidėti pinigų šioje Bankoje ant pagono. Rašykite mums, o gausite pilną informaciją apie pinigų pasidėjimą ir išėmimą.
Rašydami adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

-50.000 Kataliogų DYKAI!

Prisiųsk už 3c stampą, o aptursi didžiausią lietuviškoj kalboj KATALIOGĄ LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių auksorikių daiktų. Siunčiam į visas dalis svieto. Mūsų kataliogas perstato didžiausią Auksorikių Daiktų Krautuvę, todėl lengva iš jo bile kas pirkti. Tokis kataliogas turi rasti kiekvieno lietuvi stulbo, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų. Reikalaukite tuojau.

J.P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

Augščiausi idealai pritaikinti Liaudės Jannuomenei.

Kiekviena įstaiga turi savo Idealą, nekuri primtą tikslą.

Vienas Bell Telefono organizacijos Idealas yra Patarnavimas, kuris turi būti Geras Sąlygus visuose jo atmainose.

Pasiekti šį idealą, augšti mosiški prietaisai, daug su ištekingoms metodoms jų vartojimo, turi būti išpletoji; hormaniška, gerai išlavinta organizacija turi būti sutvarta, vaisinės metodos turi būti išbulintos, finansinės milžiniškos biznės valdymasi turi būti virš kritikos, ir klausimas augimo, vistinosi, kad sutikti neparalelišką liaudies reikalavimą, turi būti išrištas.

Šis idealas yra pripažintas Bell Visasvietiniame Patarnavime.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

JAU LAIKAS UŽSISAKYTI VISIEMS LIETUVIAMS

MOKSLEIVIS

VIENATINIS AMERIKOJE LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLEIVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS A.L.R.-K. MOKSL. SUSIVIEN. LEŠONIS KAS MĖNUO.

Paremkite, brangūs tautiečiai, mūsų jaunos, tik-ką atgyjančios moksleivijos, organą. Skaitydami to lakraštį, susipažinsite arčiau su mūsų moksleivijos idealais su jos troškimais

KAINA METAMS TIK \$1.00

Vienas numeris siunčiamas yra pamatyti veltui.

Kreiptis reikia "Moksleivio" Administracijon tokiu adresu:

Mr. JULIUS KAUPAS,

507 LINCOLN AVE.

VALPARAISO, IND.

Dalikatnios Moteris

Yra daug moterų, kurios esti dalikatnios padedant visą savo viltį ir užsitikėjimą i dēlo, kad jos "dalikatnios" ateiti pas mane mano galę išgydyti jas. Gėda tokiam klaidingame kuklume, Daranti Jus pačias ir kitas aplinkui nelaimingoms, vien tik, kad jūs turite mintį; jog Jūs turite nešti savo našta arba griebiatiesis patentuotų gyduolių, kurios neturėtų but judinamos. Jūs atleisite už mano aiškų tiesioginį kalbėjimą, ar ne? Nes, jeigu Jūs nesveikuojate, Jūs reikalaujate paragavimo, ir kartais gydytojas pareiga kalbėti tiesiog. Leiskite mums pasakyti ką mes esame padarę dėl kitų moterų, kurios kitados buvo dalikatnios, bet šiandien esti tvirtos, stiprios, veikos, vien pasidėkuojant mūsų atydziam, inteligentiškam išdėsimui jų nesveikimui, ir ypatingam jų išgydymui.

KĄ ĮZIMI SCRANTONO MOTERĖ SAKO

Poni J. P. Phillips, moterė Serantono miesto inžinieriaus, rašo: Dr. Alex O'Malley:

Brangus Daktare:— Aš esu daugiausia, negu užganėdinta, ir pranešu, kad esu pilnai išgydyta iš rupo rūtos ir širdingai velinu Jūsų vaistus visoms, kurios nori išgyti be peilio pavojingos operacijos. Aš patariu visoms norinčioms pasveikti moterims paduoti Jūsų globai.

Dėkuodama Jums

Mrs. J. P. Phillips,

1422 Sweetland ave., Seranton, Pa.

KITA DĖKINGA MOTERĖ KALBA Į KENČIANČIAS MOTERIS. Brangus Daktare O'Malley.

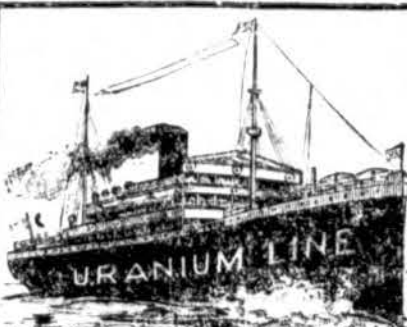
Aš linksmi rekomenduojau Jūsų metodą gydymo ligų. Mėnesius aš kentėjau skausmą ir kaukę ir negalėdavau miegoti nei pasilsėti, kentėdama nuo nervų, inkstų ir kepenų nesveikumo. Aš pasidaviau ir Jūsų rankas tris savaites atgal. Buvau autojus viltie, bandžiau geriausius gydytojus, bet negelbėjo. Dėkuodama Jums esu dabar sveika.

Mrs. J. Rudolph,

168 S. Main st., Wilkes-Barre, Pa.

Dr. Alex O'Maley

Offices: 158 S. Washington St. Wilks-Barre, Pa.
Kur lietuviškai susirašoma ir susikalbama.

TIK \$28.00 I EUROPA
Reguliariski Plaukimas, Beveis, Povandeniniai Evielai Garlaivai, Pigios Geležinkelio kainos ir Rusijai.
Kajuta \$45.00.

New York 13 Broadway
Chicago 140 No. Dearborn St.
Philadelphia 422 So. 5th Street
Minneapolis 37 So. 3d Street
Zemiausios kainos iš Europos

Jeį Žinotum,

koks yra skirtumas tarp tyrojo ir kitokio pieno, visados imtum

BORDEN'S MILK

Acme Gem kaip Deimantas

ACME GEM nėra uždėtu kaip deimantas, bet yra tikras akmuo kuri pereina kritiškaus egzaminą. Jis yra kaip deimantas. Su juo gali panti stiklą ir jį išgyti. Jis turi deimantų, ir per savo didelę kietumą uždėtu žibintui spindulius ant visados. Mes per trumpą laiką prisistatome moteriška arba vyriška dyto anksčiau su šiuo kurtu Acme Gem. C. O. D. tam kurtu priisus mums \$3.00. Priemes žiedą egzaminuok visą jį neišraiškokiu kokiū nesukom, suprašyk mums kasetę, ir mes surašysime jums imoketus pinigais. Placian norinti žiūti apie Acme Gem rasysit mums, mes prisistatome Kataloga už dyka.

PUPAUSKY BROS., Jewelers
3114 S. Halsted Street, CHICAGO, ILL.

M. A. Norkunas,

Vienatinis Lietavis Išdirbėjas

visokių ženklu draugystem. o ypatingai: kordardų guzikuiū metalu, anamelu ir padengtu celuloid'u, šarpu, veliavu ir karunu.

Man pavestus darbus atlieku itin tiksliai.

M. A. Norkunas

166 MELROSE, ST., MONTELO, MAAS.

Plymouth National BANK.

Kapitolas su perviršiu

\$165.000.00.

Šitoji Banka prižiūroms Suvienytųjų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėius nuo sudėtų pinigų. Galim susisiekėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite,

iždininkas

Mandagus patarnavimas

DARYK DRAUGUS SU SAVO PINIGAIS

Padėk savo pinigus i MAARCHANTS BANKING TRUST CO. MAHANOY CITY, ir Jūsų drauga, kuris bus su jumis reikale.

Ši banka dėkoms jums už byle padėį, kurį jūs padėsit arba prikalliusi savo draugus padėti.

Banką yra visados saugiausia ir geriausia vieta laikyti jūsų pinigus. Jūsų pinigai bankoje užtrūbs nuosimti ir darys draugą dėl jus.

D. M. Graham, Prez.

D. F. Gunnan, Ižd.

MERCHANTS BANKING TRUST CO.

Mahanoj City, Pa.

SENIAUSIA TAUPYMO BANKA CHICAGOJE

THE HIBERNIAN

BANKING ASSOCIATION

[KURTA 1867 M.]

S. E. COR. CLARK AND W. MONROE STR.

TAUPYMO DEPARTAMENTAS

Priimam Depozitus pradadam nuo VIENO DOLERIO ir daugiau, už kuriuos mokam 3 nuosimėius ant metų, kurį pridedam kas pusę metų.

Atdaras Subatas Vakara is 6-tos iki 8-tos val. vakaro.

REAL ESTATE DEPARTAMENTAS

Perka ir parduoda properties ant komisijos; išskolektuoja randas ir prižiūri properties; parduoda geros vertės morkėjus; skolina pinigus ant įtaisytų savasčių (property).

!!!ŠALIN SU NUSIMINIMU!!!

Gramafonas ant išmokesčio 10 c. kasdien

Jeigu apsimatė mokėti po 10c. kasdien, tai išsiimsime Jums ant išmokesčio labai puikų Gramafoną su 16 rekordais (32 kavalais) visokių dainų, valcy, maršų ir tt. kuriuos patis išsirinksite. Geras mūsų gramafonų gvarantuos kiekvienam rašyta gvarantija. Išsiųsime naujus specialius rekordus Lietuviškus, Lenkiškus, Rusiškus ir Mažai-Rusiškus. Rašykite tuojau reikalaudami katalogų ir paaiškinimų įdedami krasos ženklai atsakymui:

Liberry Commercial Co.

233 E. 14th ST. NEW YORK, N. Y.

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvis daktaras ir chirurgas cieleje Philadelphiaje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphiaje. Serganti netrotyti laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkitės ypatingai arba laukite daktaro Stankaus, o aptursite tikrą ir teisingą gydymą. Atminti skaitytojai, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnę daktarišką mokyklą, kaip tai po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAUSIAJE SVIETIŠKAME UNIVERSITETE, važiuo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jam paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyje. Čionai specialiai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestav daktaru kur praktikavojo po hospitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrėngė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphiaje dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti is toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo pasirdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slapčių lytiškų ligų. Augimo apugų ant veido ir kūno, užkietėjimą ir neidėrimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuragijos, negalėjimo miegoti ir išgascio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkus kvėpavimas, negalėjimo valgyti ir abelna nusilpėjimą. Visokias moteriškas nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir pasirdžių. Visokias vyriškas ligas, pasidėjimą ir įgautas per išgydymą. Gydo ligas su liekardomis kokių tikslai yra ant svieto. Ligos, kurias negalima išgydyti su liekardomis ir po reikalaujama pačių pacientų — dary visokias operacijas. Turi savo locnas, naujusius budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kuri galima permatyti visą žmogaus kūną. PASARGA!— Aš siūnuo gyduotis ir toliau į kitus miestus, bet siūnuo tik tiems, kat ne aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštinių nei aptiektorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikus prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsisako per laiską, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis suteisau ir pasiūnuo jam gydymą. Nemanykite skaitytojai, kad geriau supranta ligą kuomet nusiui ypatingai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau išdėstys mums ligą, gėti gėti ir pasilikite jo Sanatorijoje likausi išgydyti į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgan, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gilimą pasirdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tikslai atleidami į mano namus leido po skuros į pasirdžių tą praktiką žrodijav morking, kad tikslai tam sykui skausmas sustabdyti. Nuvažiuavau pas Daktarą Ignatų Stankų ir pasiūnuo jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visaiš kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedidelio laiko aš išėjau ir sugrįžau namo sveika. Aš Stankaus Baranuckis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per kelias dienas jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atėmimą oro ant ir skausmas. Ant galo liko prožio tinti kakias, gėti gėti ir pasilikite didis karštis. Dr. Stankus po sustabdyto karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejačiu ir esu sveika. Antanas Salis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo pasirdžių, galvos ir abelna nusilpėjimo. Už ką ištarin jam širdingą ačiū. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druška, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siūnuo savo paveiklį ir ištarin širdingą ačiū Dr. Ignatui Stankui už priegastus man gyduoles ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skreplavimo, skaudėjimo krutinėje ir pasirdžioje.

Visuomet kreipkitės ypatingai arba su laisku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, PHILADELPHIA, PA.

Osiuo valandos: Iškryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakara is nuo 7 iki 8 val.

Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

50,000 KNYGU

Dr. RICHTERIO PAIN-EXPELLER

Išvaro skausmą Reumatizmo, Podagros, Skausmo pusiau, Strėndieglis ir Neuralgijos. Greitai prasalina visus skaudėjimus ir štyvumus sąnarių ir raumenų. Gelbantis dėl Niksterėjimų, Rašimų ir Sutrenkimų. Greitas gydytojas šalčio, Influenzos, Gerklinės. Sulaiko sukepiną ir plaučių uždegimą.

Skausmas krutinės. Gydo Galvosskaudį ir Dantų gėlimą.

4—5 lašai už stiklą vandens puiki gargaliotoji dėl visų gerklės nesveikimų.

Imant į vidų (4 lašus į stiklą vandens) yra naudinga dėl mėslungio ir prasto gromuliavimo.

Tikrasai esti pakeliuose kaip čia matote paveikslėlyje. Saugokis nevertų pamėgdžiojimų.

25 ir 50 centų už bonką aptiekose

F. AD. RICHTER & CO.

74.80 WASHINGTON ST.,

NEW YORK, N. Y.

NAUJIENA!

Ką tik išėjo iš spaudos nauja knyga

Oliveris Twistas

Angliškai Parašė

CHARLES DICKENS

Lietuvių Halbon Vertė

JONAS KMITAS

Yra tai labai graži ir interesinga apysaka. Pradėjus skaityti, sunku yra atsitraukti nuo knygos. Kiekvienas, norintis smagiai ir naudingai praleisti laiką, lai skaityt šią knygą. Yra tai stora knyga, turinti 520 puslapių, o kainuoja

TIKTAI \$1.00

Tokios geros, naudingos ir drauge taip pigios knygos dar nebuvo pardavime!

Prisiuntę dolerį, reikalaukite knygos OLIVERIS TWISTAS, o niekuomet nesigailėsite. Rašykite antrašu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.

2634 W. 67th Street, Chicago, Ill.

Rašyk tuojau.

The La Salle Street Trust and Savings Bank

LA SALLE & QUINCY STREETS

Kapitolas \$1,000,000.00 Pervirszis \$250,000.00

SUVIENYTU VALSTIJŲ PADETUVE DEL POSTAL SAVINGS FONDU

REIKALAUK NUSŲ SURAŠO

AUGŠČIAUSIO LAIPSNIO BONDS, užtikrintu pirmu morkėjū, ant Katalikiškos Bažnyčios turto, nešančiu 5 iki 6 nuosimėių.

TAUPINIMU \$1.00 ir daugiau priimama, už ką mokama 3 nuosimėiai.

Užkvičiame biznieriūs deti pas mus pinigus ant "checking account", kur sauga užtikrinta.

WILLIAM LORIMER prez., C. B. MUNDAY vice-pres., CHARLES G. FOX ižd., THOS. McDONALD ižd. pad., M. H. LISTON Mgr. Sav. Dpt.

CHICAGOS MIESTO PADETUVE

T. LUCAS

LIETUVIŠKAS KRAUTUVE

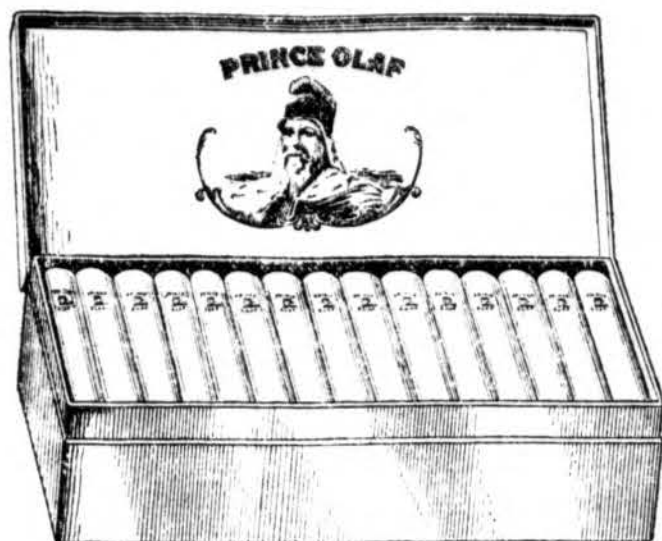
čia gausi geriausius čeverykus ir visokių vyrų ir moterų aprėdalus. Visoki kartunai dideliame pasirinkime kuogeriausia.

WESTVILLE, ILLINOIS.

VELTU DEL TAVES

Dovanoms kuriuomis Tu Didžiuosesi ir Galesi Duoti Savo Draugams Ant Kaledu

Su dėžutė iš 100 PRINCE OLAF CIGARETŲ už \$1.00 tu gausi VELTU dailią artistišką "German Silver Cigarette Case" ir musų ypatingą Kalėdų dovaną Geležės Gintaro Cigarų Muštuką—viskas per Parcel Post apmokėta.

Dėžutė su 100 Price Olaf Cigaretų. \$1.00
100 Prince Olaf Svarių, švelnių, lengvųjų cigaretų. Sumaišymas augšto laipsnio tabako, riebių kvapnyje ir tobulo užganėdime. Kaina \$1.00.

PRINCE OLAF CIGARETŲ tikra miera

Veltu su Cigaretais

"German Silver" cigarėtam dėžutė—tikra miera
Ši cigarėtų dėžutė yra Puikiai išdailinta, padaryta tikti bruloto kėlinių kišenėi. Dailūs ir naudingas daiktas.

Veltu su Cigaretais.

Taipgi musų ypatinga Kaledu dovana.
Geležės Gintaro Cigarų Muštukas.—tikra miera.
Pritraukianti dovana. Tinkamasi kiekvienam vyrui.

Su dėžute iš 25 pilnos mios Prince Olaf Perfekto Cigarų už \$1.00 tu gausi dovanai tikros skuros Cigarų Mašną ir musų ypatingą Kalėdų dovaną Geležės Gintaro Cigarų Muštuką—viskas per Parcel Post apmokėta.

Dėžutė su 25 pilno didumo Prince Olaf Cigarų \$1.00
2g pilnos mios Prince Olaf Perfekto Cigarai. Priimamas ir užganėdintis rūkymas. Daryta specialiai dėl musų. Kaina \$1.00.

PRINCE OLAF CIGAR tikra miera

VELTU su Cigarais

Taipgi musų ypatinga Kaledu dovana.

Geležės Gintaro Cigarų Muštukas tikra miera

Reikalingas dalykas, kurs viesina dūmus.

Tikros Skuros Cigarų Mašna tikra miera
Ši tikros skuros Mašna yra brangi kiekvienam vyrui, kurs ruošia cigarus. Tai yra labai pageidaujama dovana.

Su vienu svaru Prince Olaf Rukomojo Tabako drėgnioj plonaj nūžutėje su knygtė puikios ryžių cigarėtų popieros, už \$1.00 tu gausi VELTU AUGŠTO LAIPSNIO ERŠKEČIO PYPKĘ ir musų ypatingą Kalėdų dovaną Užsidaromą Guminę tabako mašną lengva nešiotis kišenėje. Viskas per Parcel Post apmokėta.

Vieno Svaro Dėžute Prince Olaf Rukomas Tabakas \$1.00

Vienas svaras Prince Olaf Rukomojo Tabako, drėgnioj, plonaj dėžutėj, su puikia cigarėtų popiera. Šis tabakas yra natūrališkai sveikas ir liuosas nuo "kandimo". Kaina \$1.00

Veltu dovana su Rukomu Tabaku.

Francuziško Erškečio Pypkė tikra miera

Ši Francuziška Erškečio Pypkė traukiasi lengvai visados ir nesudega. Pypkė, kuri duos tabakos pilną skonį

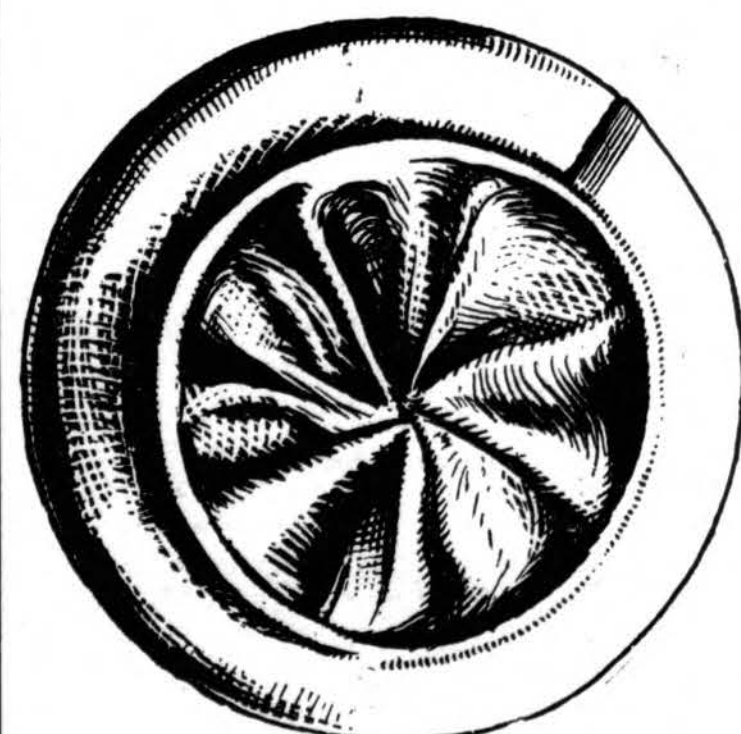
VELTU dovana su Rukomu Tabaku

Taipgi musų ypatingą Kaledu dovana.

Užsidaroma Guminė Mašna

tikra miera

Nešiotis tabakai. Paranki kišenėje. Užlaiko tabaką drėgniu.

Didžiausios Vertes Kada Nors Pasiulyta už \$1.00

Mes KOLO KOMPANIJA, inkorporuota, progresyviausia Pačtinė Tabakos Įstaiga pasaulyje norime prekiauti su Jumis tiesioginiai. Mes norime, kad tu pabandytum PRINCE OLAF Cigaretų, Cigarų ir Rukomojo Tabako, kurie esti išimtinės vertės. Mes parduodame vien tikrai siunčiant per Pačtą. Tu negali pirkti PRINCE OLAF jokioje krautuvėje ar kitur išskyrus tiesioginiai nuo musų. Parduodame per Pačtą, mes sutaupame išlaidas užlaikymui daugybę krautuvių ir duodame tą sutaupymą atgal tau, duodant geresnius Cigaretus, Cigarus ir Rukomąjį Tabaką, negu tu galėtum pirkti kitur už tuo pinigų, ir prie tam, su kiekvieno do-

lerio pirkimu, veltu dovanos, kurios esti pilnai vertos tos kainos, kurią me s imame už Cigaretus, Cigarus ar Rukomąjį Tabaką. Pirk dabar nuo mus ir taupyk ką tu išmoki kasdieną krautuvėms ir pirkliams.

NEABEJOKI. T u esi pilnai apsaugotas, kada tu perki iš musų. Mes esame korporacija po New Yorko Valstijos priežiūra, su \$100,000.00 kapitalo. MES SUGRAŽISIME TAVO \$1.00 TUOJAUS GAVĘ ATGAL TAVORĄ, JEI TU BUTUM VISAI NEUŽGANĖDINTAS SU KUO-NEBUT TU PIRKĖS IŠ MUSŲ. Mes parduodame už VIENĄ kainą. \$1.00 už dėžutę 100 PRINCE OLAF CIGARETŲ — ar \$1.00 už dėžutę 25

PRINCE OLAF CIGARŲ arba \$1.00 už vieną SVARĄ PRINCE OLAF RUKOMOJO TABAKO plonaj dėžutėj, su knygtė cigarėtinio popieriaus. Prie to, tu gausi gausias dovanas viršui paminėtas. Tai daug pigiaus tau pirkti Cigaretai, Cigarai ir Tabakas \$1.00 skaitliu, negu perkant po 5 cent pakeliuose; taip pigiaus, kaip tu pirktum anglis tonais, negu viedrais. Skaityk musų pasiūlymus, siųsk reikalavimus šiandien. Rukyk tavorą, gauk dovanas, rodyk juos savo draugams, ar, jeigu tu neesi pilnai užganėdintas, ATMINK, MES ESAME PASIRENGĘ SUGRAŽINTI TAVO \$1.00 TUOJAUS GAVĘ ATGAL TAVORĄ.

Kaip Siųsti Reikalavimus — Cigaretų.

Kad gauti, dėžutę 100 Prince Olaf Cigaretų ir tas dovanas, parašyk savo vardą, pavardę ir adresą aiškiai ant kuponų apačioje iškirpt ir prisiųsk su \$1.00 pas

KOLO COMPANY, Inc., 114-118 Liberty St., New York City, N. Y.

Iškirpt šitą

KUPONAS

Kolo Co., Inc., Dept. 29—114-118 Liberty St., New York City, N. Y.

Gerbiamieji:— Rasite įdėtą \$1.00 už kurį meldžiu siųsti apmokant per Parcel Post 100 Prince Olaf Cigaretų.
Taipgi meldžiu siųsti, visai veltu "German Silver" Cigaretų dėžutę ir Cigaretų Muštuką.

Jeigu tavoras nebus užganėdintas, jūs sugrąžinsite man \$1.00 tuojaus sugrąžinus man tavorą pas jus.

Name P. O.
Street County
City or Town State

Kaip Siųsti Reikalavimus — Cigarų.

Kad gauti, dėžutę 25 Prince Olaf Cigarų ir tas dovanas, parašyk savo vardą, pavardę ir adresą aiškiai ant kuponų apačioje iškirpt ir prisiųsk su \$1.00 pas

KOLO COMPANY, Inc., 114-118 Liberty St., New York City, N. Y.

Iškirpt šitą

KUPONAS

Kolo Co., Inc., Dept. 29—114-118 Liberty St., New York City, N. Y.

Gerbiamieji:— Rasite įdėtą \$1.00 už kurį meldžiu siųsti apmokant per Parcel Post dėžutę 25 Prince Olaf Cigarų.
Taipgi meldžiu siųsti, visai veltu Tikros Skuros Cigarų Mašną ir Cigarų Muštuką.

Jeigu tavoras nebus užganėdintas, jūs sugrąžinsite man \$1.00 tuojaus sugrąžinus man tavorą pas jus.

Name P. O.
Street County
City or Town State

Kaip Siųsti Reikalavimus — Rukomojo Tabako.

Kad gauti, vieną svarą Prince Olaf Tabako ir tas dovanas, parašyk savo vardą, pavardę ir adresą aiškiai ant kuponų apačioje iškirpt ir prisiųsk su \$1.00 pas

KOLO COMPANY, Inc., 114-118 Liberty St., New York City, N. Y.

Iškirpt šitą

KUPONAS

Kolo Co., Inc., Dept. 29—114-118 Liberty St., New York City, N. Y.

Gerbiamieji:— Rasite įdėtą \$1.00 už kurį meldžiu siųsti apmokant per Parcel Post vieną svarą Prince Olaf Tabako.
Taipgi meldžiu siųsti, visai veltu Puikią "French Brier" Pypkę ir užsidaromą Guminę Tabakui Mašną.

Jeigu tavoras nebus užganėdintas, jūs sugrąžinsite man \$1.00 tuojaus sugrąžinus man tavorą pas jus.

Name P. O.
Street County
City or Town State